

Orman ve Av

2023 | Eylül-Ekim | 5 | Cilt 101

ISSN: 1302-040X

**TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TARAFINDAN İKİ AYDA BİR
YAYIMLANIR.**

Yıl: 2023, Eylül-Ekim, Sayı:5 Cilt:101
ISSN 1302-040X

**TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ ADINA
SAHİBİ**

GENEL BAŞKAN

Ahmet Hüsrev ÖZKARA

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hüseyin AYTAÇ

EDİTÖR

Doç. Dr. Murat ALAN

muratalan@yahoo.com

YAYIN KURULU

Dr. Öğr. Üyesi Adil ÇALIŞKAN

Orm. Yük. Müh. Hayriye ERTUĞRUL

Dr. Öğr. Üyesi H. Batuhan GÜNŞEN

Doç. Dr. Mehmet ÖZALP

Orm. Yük. Müh. Niyazi ÖZÇANKAYA

Öğr. Gör. Cansu ÖZTÜRK

Doç. Dr. Fatih TEMEL

Bilgilendirmek amacıyla üyelerimize
ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

CUMHURİYET MAH. TUNA CAD. NO: 5/8 KIZILAY
06420 ÇANKAYA / ANKARA / TÜRKİYE

TEL-FAKS

0312 433 84 13

www.ormancilardernegi.org

tod1924@ormancilardernegi.org

TASARIM / BASKI

Kuban Matbaacılık Yayıncılık

KAPAK FOTOĞRAFLARI

İç Kapaklar
Hayriye Ertuğrul

İÇİNDEKİLER

Editörden	1
TOD Genel Merkez Etkinlikleri	2
TOD Batı Akdeniz Şubesi Etkinlikleri	10
TOD Marmara Şubesi Etkinlikleri	11
TOD Elazığ İl Temsilciliği Etkinliği	19
TOD Trabzon İl Temsilciliği Etkinliği	21
Kızının Gözünden Prof. Dr. Faik Yalınık	22
Cumhuriyetin 100. Yılına Mektup	49
Orman Teknikerleri Geleneksel Buluşması Bu Yıl Bolu'da Gerçekleşti	54
Bozkırın Haykırışı !	55

EDİTÖRDEN

Doç. Dr. Murat ALAN

Çok Değerli Orman ve Av Okurları,

Cumhuriyetimizin ilanının 100. Yıl dönümünü geride bıraktık. Milletimizin de 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nı Türkiye'de çapında etkinliklerle kutlaması, Anıtkabir ziyaretinde yeni bir rekor kırılması (1.182.425 ziyaretçi) cumhuriyet yönetiminin benimsendiğini gösteren önemli işaretler olmuştur. Cumhuriyet Bayramımız ve Cumhuriyetin 100. Yılı hepimize kutlu olsun! Cumhuriyetimizin kurucusu, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'e saygı, minnet ve sevgilerimizi sunuyoruz.

Cumhuriyetimizin 10. Yılında Orman ve Av'da (Eylül 1933, Yıl 6, Sayı 56) yayımlanan "Büyük Bayramımız" adlı Dr. Tefvik Ali (Çınar)'nin yazısında, genel olarak Cumhuriyet ile ilgili "Millî Mücadelemizi emsalsiz bir zafer ile başardıktan sonra, Lozan sulhiyle (barış) de siyasi istiklalimizi bütün Dünyaya tanıtarak, bizi bu büyük ve müstesna zafere kavuşturan Büyük GAZİ'nin emsalsiz dehası milletimize elyak (en uygun) olan rejimi de yani Cumhuriyeti de bize bahşetti (hediye etti)" bu ifadenin belirtilmesinin yanı sıra ormancılıkla ilgili de "Ormancılığın neşir (yayım) ve mürevvici (destekçisi) olan mecmuamız bu çok kıymetli mesleğin daha ziyade tekamül ederek, memlekete en ehemmiyetli bir servetimizden en azami istifadeyi ettirmeğe muvaffak olacağından emindir" şeklinde Cumhuriyetimizin ve ormancılığın önemi vurgulanmıştır.

Cumhuriyetimizin 50. Yılında Orman ve Av Özel Sayısı (Kasım 1973) yayımlanmıştır. Bu sayının içeriğinde Gazi M. Kemal Atatürk'te Orman Sevgisi, Atatürk ve Ormancılığımız, Asker Ağaç Beklemez Hudut Bekler, Prof. Dr. Afet İnan ile Bir Saat, Atatürk'te Ağaç ve Orman Sevgisi, Atatürk'ün Arkasından, Anıtkabir Ağaçlandırma İşleri, Bakan, Müsteşar ve Genel Müdürlüklere (Orman Genel Müdürü, Orman ve Köy İlişkileri Genel Müdürü ve ORÜS Genel Müdürü) yazılar, İlk Orman Bakanı S. Osman Avcı ile Yapılan Röportaj, En Yaşlı Ormancılarımızdan Sayın Seyfettin Tuncer ile Yapılan Röportaj, Cumhuriyetin 50. Yılında Türkiye Ormancılar Cemiyeti, Orman ve Av'ın Tarihçesi Üzerine başlıklı yazılar yer almıştır. Özel sayı içinde Dünden Bugüne Orman ve Av başlığı altında bazı yazılar, şiirler, karikatür-

ler yer almış ve son olarak, yeni yapılacak Dernek Binasının dört katına ait kroki ile tamamlanmıştır.

"Anıtkabir Ağaçlandırma İşleri" başlıklı yazıda "Dikilen fidanların büyük bir kısmı İstanbul Bahçeköy D. Orman İşletmesi Fidanlığı ve Orman Fakültesi Fidanlığı, Ankara, Eskişehir Orman Fidanlıkları, İzmir-Mersin Süs Nebatat Fidanlığı ve Ankara Baraj Fidanlığından gitmiştir. Türkiye Ormancılar Cemiyeti 100 adet *Cedrus libani*, 10 *P. nigra*, 100 *Platanus*, 15 *P. alba*, 50 mürekkep yapraklı akçağaç ve 50 adet saksı içinde Phenix hediye etmiştir" açıklama dikkat çekicidir.

100. yılda ormancılığımızla ilgili konuları değerlendirmek Editör yazısının kapsamını aşmaktadır. Ancak, son zamanlarda Derneğimizin yapmış olduğu yayınlarda farklı konulardan söz edilmiştir. Bu yayınlarda ve Orman Genel Müdürlüğü'nün resmi istatistiklerinde görüleceği üzere, ormanlardan yapılan aşın odun üretimi, ormanların ormancılık dışı kullanımlara tahsisi ve personelle ilgili liyakatsiz atamalar orman ve ormancılıkla ilgili önemli sorunlar olarak görülmektedir. Örneğin ormanların ormancılık dışı kullanımlara tahsisi, orman yangınları ile yanan orman alanların yaklaşık 4 katına ulaşmıştır. Yanan alanlarda yeniden orman kurulabilmesine karşın, ormancılık dışı kullanımlara tahsis edilen alanlar ormansızlaşmakta, rehabilite veya restore edilmemektedir.

Cumhuriyetimizin 100. Yılı ile ilgili olarak, bir güzel gelişmeyi sizlerle paylaşmak istiyoruz. Yayın Kurulu olarak, 20'nin üzerinde farklı bölümü içeren "Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye Ormancılığı ve Geleceği" adlı bir kitap için çalışmalar yürütmekteyiz. Derneğimizin kuruluş günü olan 26 Aralık 2023'te kitabın yayımlanmasını hedefliyoruz. Kitap yayımlandığında daha ayrıntılı bilgileri sizlerle paylaşabileceğiz.

Bu sayıda, TOD Genel Merkez, Şubeler ve Temsilciliklere ait etkinlikler, Prof. Dr. Faik Yaltırık'la ilgili kızı, Rengügül Ural ile söyleşi, ve Cumhuriyetin 100. Yılında mektup okuyacağınız yazılar.

İyi okumalar

TOD Genel Merkez Etkinlikleri

CUMHURİYETİMİZİN 100. YILI VE 29 EKİM KUTLAMASI

Cumhuriyetimizin 100. Yılı kapsamında 29 Ekim 2023 Pazar günü Anıtkabir'de Atamızı ziyaret yoğun katılım nedeniyle topluca yapılamadı. Dernek Genel Merkezimizdeki program, "Atatürk ve Orman" video Gösterimi, ile devam etmiştir. Ardından Koleksiyoncular Derneği Onursal Başkanı Korkut ERKAN, "Komutan ve Karargahı, Mustafa Kemal Paşa" başlıklı sunumu ile; tarihi Ankara ve Atatürk fotoğrafları eşliğinde Cumhuriyetin kuruluş dönemi ve Ankara'nın başkent oluşuna giden sürecin az bilinenlerini anlattı. Daha sonra deneyimli meslektaşımız Dr. Nurettin ELBİR, Cumhuriyetin ilk yıllarındaki ormancılık faaliyetleri hakkında bilgi verdi. Panel sonrasında; bir üyemizin depremzede yakını tarafından hazırlanan Hatay usulü ikramlar eşliğinde kokteyl düzenlendi ve Cumhuriyetimizin 100. Yılı coşkulu bir şekilde kutlandı.

UNESCO DÜNYA MİRASI OLABİLMEK VE GORDİON

Ülkemizin yüz aklarından Şule ÇINAR, 14 Ekim 2023 Cumartesi günü Derneğimiz konferans salonunda, Eylül 2023'te UNESCO Dünya Mirası Listesine alınan Polatlı'da bulunan Gordion Antik Kenti hakkında "UNESCO Dünya Mirası Olabilmek ve Gordion" konulu bir sunum yaptı. Sunumun organizasyonu, Derneğimiz Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin AYTAÇ tarafından gerçekleştirildi.

"Maraton Türkiye"nin Şule ÇINAR Hilal OĞUZER ve Birsen AKTUGAN ile birlikte "Maraton Türkiye" ve "Gordion Maratonu" süreçlerini yönetiyorlar.

Şule ÇINAR sunumunda, Dünyada 899 kültürel, 218'i doğal olmak üzere toplam 1157 adet Dünya Mirası olduğunu Türkiye'de ise, Gordion ile birlikte 21 Dünya Mirası bulunduğundan

bahsederek, 2012 yılından Gordion Antik Kenti'nin miras listesine alındığı bu güne kadar süreci nasıl yönettiklerini anlattı. Gordion Antik Kenti'nde yapılan araştırmalardan elde edilen yapıtlar ve bulguların, bölgede ardıc ağaçları ve kazların yaşadığını kanıtladığını anlatarak; ağaçlar, kazlar, kazların yaşadığı, konakladığı, sulu, yeşil ve diğer canlıların dünyası olan topraklara ne oldu sorusunun herkesin kendisine sorması gerektiğini vurguladı.

Sonsöz Gazetesi köşe yazarı Rıza SÜMER 16.10.2023 tarihli yazısında Derneğimizden, kurucularından ve bu sunumdan bahsederek; "Medeniyetler veya uygarlıklar geldi, geçti deniyor. Hangi uygarlıklardan, hangi medeniyetlerden söz ediyoruz acaba? Acı çeken, gözyaşı döken, hıçkırın, öldürülen; ka-

dınları, anneleri, erkekleri, babaları, çocukları, ileri yaşlıları, engellileri, sakatları, hayvanları ve yeşil canlıları düşününce, Türkiye Ormancılar Derneğinin salonunda bulunanlar arasında, bu harika sunumdan etkilenenler, geçmiş adına üzülenler, "keşke..." diyenler oldu mu diye sormuyorum. Evet, oldu, belki de orman mühendislerinin ve katılımcıların tümü." diyor. SÜMER yazısının başka bir yerinde ise; "Toplum gönüllüsü Şule Çınar, arkadaşları Hilal Oğuzer, Birsen Aktugan, katılanlar, katkı verenler ve Türkiye Ormancılar Derneğini, gerçek "İnsanlık Tarihi" yolundaki çabalarından dolayı alkışlayarak kutluyorum." ifadelerine yer vermektedir.

Haber Linki

<https://sonsoz.com.tr/makale/17055915/riza-sumer/dunya-miraslari-ve-agir-siddet-cesitlerinin-yeri>

DERNEĞİMİZ, SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ALANINDA ULUSLARARASI ÇALIŞTAYA KATILDI

Düzce Üniversitesi ev sahipliğinde Avrupa Birliği Horizon Europe Projesi COST (European Cooperation in Science and Technology) CA₂₁₁₂₅ - A European forum for revitalisation of marginalised mountain areas (MARGISTAR: Marjinalleşmiş Dağlık Alanların Yeniden Canlandırılması İçin Bir Avrupa Forumu) aksiyonu kapsamında, yine Düzce Üniversitesi Rektörlüğü tarafından 06.09.2023 tarihinde organize edilen “Margistar Management Committee and Working Group Meeting in Türkiye” başlıklı çalışmaya, Türkiye Ormancılar Derneğini temsilen Dr. Ferda Nur ŞENER katılım sağladı.

Düzce Üniversitesi yerleşkesinde gerçekleşen etkinliğe Avrupa'nın 21 farklı ülkesinden 50 bilim insanı ve Türkiye'nin fark-

lı üniversitelerinden araştırmacılar, Birleşmiş Milletler Orman Forumu (UNFF: United Nations Forum on Forests) Başkan Yardımcısı, Orman Genel Müdürlüğünde Başmüfettiş olarak görev yapmakta olan İsmail BELEN, Bolu Orman Bölge Müdürü ve Bölge Müdürlüğü çalışanları ile Orman Mühendisleri Odası Düzce Temsilcisi katılım sağlamıştır.

Açılış konuşmalarının ardından Başmüfettiş İsmail BELEN tarafından yapılan “Türkiye'nin Dağlık Alanlarında Sürdürülebilir Orman Yönetimi” konulu sunum ile devam eden çalıştayda; Avrupa'nın farklı ülkelerindeki dağlık alanlarda yaşanan sorunlara ilişkin örnek olay çalışmaları sunularak çözüm önerileri geliştirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma konularına göre gruplara ayrıla-

rak devam eden çalıştayda, “Environmental Challenges Working Group” adlı çalışma grubuna Derneğimizi temsilen Dr. Ferda Nur ŞENER katılım sağlamıştır. Çalışma grubunda; genel olarak dağlık alanlardaki ormanların sürdürülebilir yönetimi kapsamında karşılaşılan çevresel zorluklar ve sorunlar ile çözümleri katılımcıların kendi araştırmaları ve ülkelerinden örneklerle açıklanarak tartışılmıştır.

“Environmental Challenges Working Group” çalışmalarında, dağlık alanların sürdürülebilir yönetimi kapsamında karşılaşılan çevresel sorunlar özetle şu başlıklar altında toplanmıştır:

- Yöneticiler ile yaşanan çatışmalara ilişkin sorunlar,
- Küresel ısınma ve iklim değişikliğine ilişkin sorunlar,

- Su hasadı özellikle yağmur suyu hasadı ve sulama politikaları ile sistematik olmayan yaklaşımlardan kaynaklanan sorunlar,
- Doğal kaynak kullanım planları kaynaklı sorunlar,
- Hava, su ve toprak alanlarındaki bozulmalar,
- Biyolojik çeşitlilikteki azalmalar,
- Orman yangınları ve yangın sonrası tehditler,

- Açık madencilik uygulamaları (özellikle mermer).

Tartışmalar esnasında, Avrupa'daki dağlık alanlardaki ormanlar ile Türkiye'deki dağlık alanlardaki ormanlar arasında başta mülkiyet açısından olmak üzere bazı konularda farklılıklar bulunduğu ortaya konulmuştur. Dağlık alanların sürdürülebilir yönetimi kapsamında yaşanan çevresel sorunlar açısından da

yine Türkiye ile Avrupa ülkeleri arasında farklılıklar bulunduğu, özellikle açık maden uygulamasının biyolojik çeşitlilik üzerinde yarattığı sıkıntıların, Türkiye'de daha çok yaşandığı konusu ifade edilmiştir.

Çalıştay çalışma gruplarının sunumları ve soru cevap şeklinde tartışma ile devam etmiştir.

GEF KÜÇÜK DESTEKLER PROGRAMI PROJELER BULUŞMASI

Her yıl düzenlenen "GEF Küçük Destekler Programı Yıllık Buluşması" kapsamında, 9 Eylül 2023 tarihinde Ankara CerModern'de gerçekleştirilen etkinliğe Derneğimiz de katıldı. GEF program desteği ile küresel sorunlara yerel çözümlerle katkı sağlayan davetli yerel sivil toplum kuruluşlarından biri olarak, etkinlik alanında Derneğimiz için ayrılan masalarda, Derneğimiz yayınları ve proje çıktıları sergilendi. Böylece Derneğimizin görünürlüğü artırılarak, tanıtımı yapıldı.

GEF Küçük Destekler Programı Projeler Buluşması 2023 Nedir?

Küçük Destek Programı (SGP), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından uygulanan ve Küresel Çevre Aracı (GEF) tarafından finanse edilen "küresel düşün, yerel hareket et" sloganıyla sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen bir programdır. SGP, insanların refahını ve geçim kaynaklarını geliştirirken çevreyi koruyan ve eski haline getiren projelere mali ve teknik destek sağlayarak, topluluk eyleminin insan ihtiyaçları ve çevresel zorunluluklar ara-

sındaki hassas dengeyi korumaya odaklanır. SGP Türkiye 30. yılında, yerel sorunlara dikkat çeken, küresel ölçekte çözümlere katkı sunan çevre projelerini ve uygulayıcılarını bir araya getireceği bu etkinlikte; etkileşimi arttırmayı, yeni proje fikirlerinin geliştirilmesini ve başarılı uygulamaların örnek oluşturmasını amaçlamaktadır. Farkındalık yaratarak, ortaklıklar kurarak, yayınlar üreterek ve siyasi diyalogu teşvik ederek küresel ve yerel çevre sorunlarına vurgu yapma yoluyla sürdürülebilir kalkınma için ortaklara uygun bir ortam oluşturulması hedeflen-

mektedir. GEF Küçük Destekler Programı, desteklediği yerel toplulukları her sene düzenlediği bu etkinlikte; süregiden sorunlu süreçlerin dönüşümünü odağa alarak bu konunun öncelikle kentlerde yeniden konuşulmasını, yereldeki toplulukları güçlendirmeyi ve GEF'in gelecekteki projelerinin bu kapsamında

oluşturulmasını desteklemeyi amaçlamaktadır.

9 Eylül 2023 tarihinde CerModern'de gerçekleşen etkinlikte, SGP fonu desteğiyle küresel sorunlara yerel çözümlerle katkı sağlayan yerel sivil toplum kuruluşları tamamladıkları projeleriyle yer aldılar. Gündelik hayatta ufak dokunuşların kü-

resel düzeyde nasıl büyük etkiler yaratabileceğini anlatan konuşmaların ve atölyelerin gerçekleştirildiği etkinlik, mevcut sorunlu yapıların küçük müdahalelerle nasıl dönüştürüleceğini, taze ve yenilikçi bir restorasyonun nasıl mümkün olabileceğini göstermeyi amaçlamaktadır.

CUMHURİYET ÇOCUKLARI

Türkiye Ormancılar Derneği, Ata Tohum Takas Derneği, Çiğdemim Derneği iş birliği ve organizasyonunda, Cumhuriyet haftasında bir dizi etkinlik gerçekleştirildi.

Derneğimizin sponsorluğunda gerçekleştirilen ve "Cumhuriyet Çocukları" temalı etkinliklerin ilki 24 Ekim 2023 tarihinde Ahmet Barındır İlkokulunda, 25 Ekim 2023 tarihinde Şehit Cihan Bayık Ortaokulunda yapıldı. Okullarda yapılan etkinliklerde, Derneğimiz Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin AYTAÇ tarafından öğrencilere, ormanların önemi ve faydaları anlatıldıktan sonra "Ormanları ve Doğayı Korumalıyım" adlı bir sunum yapıldı. Bu sunumların ardından okulların bahçesinde, Ata Tohum Takas Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Temimdar KIREKER öğ-

rencilerle birlikte tohum toplan hazırladı, tohumlar hakkında bilgiler verdi, öğrencilerin sorularını yanıtladı. Hazırlanan tohum toplan öğrencilerle birlikte toprakla buluşturuldu.

Çiğdem Mahallesi Can Yücel Parkında doğa ve çevre konularında faaliyet gösteren diğer sivil toplum kuruluşlarının da katılımı ile 28 Ekim 2023 günü de stantlar açıldı. Öğrencilerin

ve mahalle sakinlerinin yoğun ilgisinin olduğu etkinlik alanında Derneğimizin standı pek çok ziyaretçiyi ağırladı. Özellikle çocuklarla özel olarak ilgilenildi, soruları yanıtladı ve boyama kitabı, oyun seti gibi hediyeler verildi. Derneğimizi temsilen alanda bulunan Hüseyin AYTAÇ, etkinliğe katılan diğer sivil kuruluşları ile iş birliği olanakları ile birlikte üretilebilecek projeler hakkında görüşmeler yaptı.

CUMHURİYETİMİZİN 100.YILINDA 100 FİDAN

Ankara Eryaman Pembe Mavi Anaokulu tarafından, 28 Ekim Cumartesi günü gerçekleştirilen "Cumhuriyetimizin 100.Yılında 100 Fidan" etkinliğine, Türkiye Ormancılar Derneği (TOD) olarak katılım sağladık. TOD Bakanlık Temsilcisi Can Hayat ÖZYURT, üyelerimiz Nuray KOCA ve Hasan KOCA'nın katılımı ile gerçekleşen etkinlikte kullanılan fidanlar, Derneğimizce sağlandı. Etkinliğin diğer paydaşı olan TEMA gönüllüleri ile birlikte çocuklarla fidan dikimi gerçekleştirildi. Can suyu verilmesi çocuklara yaptırıldı. Etkinliğe katılan ana sınıfı öğrencilerine Derneğimizin boyama kitapları hediye edildi.

İKLİM PANAYIRINDA ORTAK ÇAĞRI: “İKLİM İÇİN HAREKETE GEÇ”

TEMA Vakfı ve Çankaya Belediyesi ortaklığıyla “Küresel İklim Grevi” kapsamında iklim krizine karşı farkındalık yaratmak amacıyla düzenlenen İklim Panayırın, 23 Eylül Cumartesi günü gerçekleşti. Panayırda başta karar alıcılar olmak üzere herkese “İklim için harekete geç” çağrısı yapıldı.

Ankara'nın Çankaya ilçesindeki Birlik Mahallesinde yer alan İnönü Parkında gerçekleşen panayırda iklim ve çevre dostu çalışmalar yürüten Derneğimizin de aralarında bulunduğu 20'yi aşkın Sivil Toplum Kuruluşu yer aldı. Panayırda konuşan Çankaya Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdür Yardımcısı Serhan SARIKAYA, “Bu dünya bizim, bu dünya hepimizin. Başta İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü olmak üzere tüm müdürlüklerimiz, birimlerimiz, çalışan-

larımız ve TEMA Vakfı ile daha yeşil bir dünya için çalışmalarımızı sürdürmekten mutluluk duyuyoruz. Küreselleşen sanayi sektörünün getirdiği çevresel felaketlerin yol açtığı iklim krizine karşı gün geçtikçe daha çok bilinçlenen, harekete geçen ve yeşil bir dünya için emek sarf eden

bir toplum yaratmak ve gelecek nesillere yaşanılır bir dünya bırakmak mümkün” dedi.

TEMA Vakfı Çevre Politikaları ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Eylem TUNCAELLI'de “Biliyorsunuz gezegenimiz ozon tabakasının incelmesinden, verimli topraklarımızın kaybına,

arazi tahribatından plastik kirliliğine, biyolojik çeşitlilik kaybından yıkıcı ormansızlaşmaya, su-suzluktan hava kirliliğine kadar birçok ekolojik sorunla boğuşuyor. Bunlar sadece birimizin ya da sadece birkaç bölgenin, ülkenin sorunu değil. Bunlar tüm yerkürenin sorunu, hepimizin, yaşamın devamlılığının sorunu” diye konuştu. İklim için bir an önce harekete geçilmesi gerektiğini vurgulayan TUNCAELLİ “Eğer hemen şimdi bir şeyler yapmaya başlamazsak gelecek nesiller iklim krizinin en kötü sonuçlarına katlanacaklar. Atmosferimizin dengesini bozup küresel sıcaklık artışlarına yol açan karbondioksit gazı en çok fosil yakıtlar sebebiyle atmosferimize karışıyor. Fosil yakıtlar sadece bununla kalmıyor, ülkemiz özelinde kömür için Akbelen gibi ormanlarımız yok ediliyor, arazilerimiz topraklarımız tahrip ediliyor. Tam da bu sebeple fosil yakıtlardan çıkılması, yerine temiz ve yenilenebilir enerji kaynakları oluşturulması için çalışmalara başlanması gerektiğini vurguluyor, ‘iklim eylemi hemen şimdi’ diyoruz” şeklinde konuştu.

Panayır boyunca stantlarda 7’den 77’ye herkesin ilgisini çeken atölyeler yapıldı. Stantlarda çocuklara yönelik “İklim değişikliğini tanıyalım”, “İklim değişikliğine dur de!”, “Büyüklerle mesajlar”, “İklim için tasarlıyoruz” temalı atölyeler gerçekleşti. Derneğimizin stantı da ziyaretçiler tarafından yoğun ilgi gören stantlar arasında idi. Tanıtımını yaptığımız yayınlarımız ile iklim krizine dikkat çekmeye ve çevrenin korunmasına dair farkındalık yaratılmaya çalışıldı.

TOD Batı Akdeniz Şubesi Etkinlikleri

CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA ÜYELERİMİZLE BİRLİKTE MEYDANDAYDIK

Cumhuriyetin 100. Yıl etkinliği kapsamında 28 Ekim 2023 tarihinde Antalya Valiliği önderliğinde gerçekleştirilen çelenk koyma törenine üyelerimizle katılım sağladık. Böyle anlamlı bir günde bir araya gelen üyelere Başkan M. Necati BAŞ teşekkür etmiştir.

100. YIL ANISINA 1923 FİDAN DİKİM TÖRENİ

25 Ekim 2023 tarihinde gerçekleştirilen Antalya Büyükşehir Belediyesinin düzenlediği "100. Yıl Hatıra Ormanı"na 1923 adet Fidan Dikim Etkinliği'ne Batı Akdeniz Şubesi olarak katılım sağlanmış ve Şube Başkanı M. Necati BAŞ törende yaptığı açılış konuşmasında Cumhuriyetimizin 100. Yılı'nın önemine vurgu yaparak, derneğin tarihçesi ve yaptığımız faaliyetler hakkında bilgi vermiştir. Aynı törende Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin BÖCEK yaptığı konuşmada önce Derneğimiz ile 2022 yılında yapılan protokol hakkında bilgiler vererek TOD ile iş birliğinden memnuniyetini belirtmiştir. Daha sonra "100. Yıl Hatıra Ormanı"na 1923 fidanın dikimi gerçekleştirilmiştir.

TOD Marmara Şubesi Etkinlikleri

ATALIK TOHUM TOPLANTISI

14.10.2023 tarihinde üyemiz Uğur EROL İBB Kent Konseyinin düzenlediği atalık tohum ile sürdürülebilir tarım, güvenli gıda etkinliklerine katılım sağladı.

ATATÜRK KENT ORMANINDA OTEL YAPIMI PROTESTO EDİLDİ

15.10.2023 tarihinde Sanyer, Hacıosman'da bulunan Atatürk Kent Ormanına bitişik vakıf arazisinde yapılması istenilen otele karşı TOD Marmara Şubesinin de içinde bulunduğu Atatürk Kent Ormanı Gönüllüleri tarafından yapılan protesto ve basın açıklamasına üyelerimizle birlikte katılım sağladık. Yönetim Kurulu üyemiz Saime KIRIT Şubemiz adına konu hakkında konuşma yaparak buradaki vakıf arazisinin İBB tarafından satın alınarak ormana katılmasını talep etmiştir.

BASIN AÇIKLAMASI

Atatürk Kent Ormanı Gönüllüleri çağrısıyla buluşan yüzlerce yurttaş, ormana otel yapma girişimlerinin durdurulmasını istedi. Atatürk Kent Ormanı Gönüllüleri, ormanın bir bölümünü kapsayan, Vakıflar Genel Müdürlüğünün yapım ve onarım karşılığı 21 yıllığa kiraya verilmek üzere açtığı ihaleye

karşı, İBB'den kamulaştırma talepleriyle, orman girişinde basın açıklaması yaptı.

Sanyer, Hacıosman'da bulunan Atatürk Kent Ormanı mevkinde yapılmak istenen otel projesine karşı halk söz konusu alanda toplandı. Ormanın içindeki festival alanından da saha içeren, 9 dönümlük arsaya, otel ve turizm

tesisi yapmak için ihale açılması üzerine tepkili olan orman gönüllüleri ve yerel halk, yapılaşma tehditi altındaki bölümün İBB tarafından istimlak edilerek ormana katılmasını istiyor. Bu mücadeleye destek için iki bine yakın ıslak imza topladıklarını dile getiren gönüllüler bu imzaları İBB'ye teslim edeceklerini söylediler.

Kuzey Ormanları Savunması sözcüsü Cenk Çalışır ve Başar Alipaça, Türkiye Ormancılar Derneği adına Saime Kınt, Halkevleri adına Hasan Pulat, CHP Sarıyer İlçe Başkanı Volkan Yıldız, Sarıyer CHP Meclis Grup Başkanı Vekili Hüseyin Coşkun'un bulunduğu ve söz aldıkları basın açıklamasında ormanın bir bütün olduğu ve bir parçası kopartıldığında tümünün tahrip edilip hastalanacağına dikkat çekildi. İnşaata açılması planlanan bölümün göletleri besleyen ve derenin geçtiği alan olduğuna vurgu yapıldı. Göletlerle beraber sayısız canlının tehdit altında olduğu, Haciosman'da yüksek olan trafik ve kirlilik yükünün artacağı dile getirildi. Ormandaki ekosistemin yamacında ve ormanı da kapsayacak bir şantiyeyi kaldıramayacağı söylenildi.

Atatürk Kent Ormanı Gönüllüleri basın açıklamasında şunları söyledi;

Bizler, Atatürk Kent Ormanının geleceğini tehdit eden, bütün yanlışları durdurmak, aksamları saptayıp, düzeltmek niyetiyle yola çıkmış gönüllüleriz. Ne yazık ki; yıllarca emek vererek korumaya çalıştığımız, biricik ormanımızın yeni bir inşaat tehdidi altında olduğunu öğrendik. Doğa dostu insanlar olarak, orman ve barındırdığı bütün canlıların yaşam hakkını savunma sorumluluğumuzla harekete geçtik. Ormanın otobüs durakları yanında bulunan ve festival alanının bir bölümünü de kapsayan 9 dönümlük alana, otel ve turizm tesisi yapmak üzere Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından ihale açıldığını öğren-

dik. Bu alanı inşaata açmak, doğaya savaş açmaktır. Orman bir bütün, zerresine vereceğiniz bir tahribat kanser gibi bütüne yayılır. İnşaat yapılmak istenen alan göletleri besleyen derenin geçtiği noktada olup, göletler ve ormanın içindeki sayısız canlı yaşamı tehdit altındadır. Ayrıca, kentsel yaşam için sorunlu olan Haciosman trafiği kilitlenir. Bölgede nüfus ve trafik yoğunluğuna bağlı kirlilik artar. Doğayla barışık kentleşmemek, ülkenin temel sorunu haline gelmiştir. Atatürk Kent Ormanı, insan tasarımı bir park alanı değil. İnsanın tasarlayamayacağı mükemmellikte bir doğa varoluşudur. İnsan olarak bizlerin tek ödevi, bütünlüğü ve doğallığını gözeterek bütün orman arazilerine sahip çıkmak. Bu bizlerin insan

olma sorumluluğudur. Başta, projeden vazgeçerek böylesi bir katliama yol açmaması gereken Vakıflar Genel Müdürlüğünü, hangi kurum ve hangi amaçla olursa olsun orman yapısı içinde hiçbir inşaata izin vermemesi, tek bir çivi dahi çaktırmayarak ormana sahip çıkması gereken İBB'yi ve bütün doğa dostu yaşam savunucularını sürecin takipçisi olarak, sorumluluğumuzu paylaşmaya davet ediyoruz. Gönüllüler olarak, kısa zamanda topladığımız iki bine varan imzayla birlikte, Atatürk Kent Ormanının bir bütün olarak korunmasını ve tehdit altındaki arazinin, İBB tarafından, Vakıflar Genel Müdürlüğünden devir alınıp, ormana iade edilmesini istiyoruz.

GIDA ŞENLİĞİ

TOD Marmara Şubesi Kadıköy'de düzenlenen 5. Gıda Şenliğine katılım sağladı. Şenlikte söz alan Prof. Dr. Gülen ÖZALP şunları dile getirdi;

“SUYU TOPRAK DEPOLAR”

“Avrupa Birliği'nin 1968 yılında kabul ettiği su sözleşmesi var”

diyen Prof. Dr. Gülen Özalp, “Bu sözleşme 12 maddeden oluşuyor. Bu sözleşmede su hak olarak görülüyor. Suyun sağlığı için gerekli önlemlerin alınmasını söylüyor. 6. maddesinde suyun sağlanması ve devamlılığı konusunda bitki örtüsünün özellikle ormanın çok önemli bir rolü olduğunu altı çiziliyor. Yağmuru,

düşen yağışı bütün yıl boyunca depolayan orman toprağıdır. Ormanlara düşen yağış önce ölü örtü tarafından süzülür, sonra kök sistemi ile toprağın içinden süzülerek kaynaklara gider. Su sağlayan bir mekanizmasının yanında temiz su sağlayan bir mekanizması da var.”

ORMAN FAKÜLTESİNDE DERNEĞİMİZİ TANITTIK

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Orman Fakültesi Orman Mühendisliği ve Orman Endüstri Mühendisliği Bölümleri tanıtım gününe katıldık. “İÜC Orman Fakültesi Tanıtım Günleri 2023” kapsamında devam eden etkinliklerde, 4 Ekim 2023 günü

standımızla yer aldık. Stantta Derneğimizin yayınlarına yer verildi, ziyaret eden öğrencilere Derneğimizin tarihçesi ve ormancılık alanındaki rolü anlatıldı. 1857 yılında başlayan Ülkemiz ormancılık eğitiminde İÜC Orman Fakültesinin yeri ve

önemi vurgulanarak, mezun olduktan sonra ülkemiz ormanlarını korumak ve sorunlarına çözüm üretmek için ağır bir görev üstleneceklerinin bilincinde olmaları ifade edildi. Öğrencilere, mezun olduktan sonra da Türkiye Ormancılar Derneği olarak yanlarında olacağımızı bildirdik.

CUMHURİYET'İN 100. YILI PANEL VE FORUMU

Türkiye Ormancılar Derneği'nin Cumhuriyetimizin 100. Yıl etkinliği olarak, "Yangından da Beteri Var: Ormanların Ormancılık Dışı Kullanımlara Tahsisi" adlı panel ve forum Sarıyer Belediyesi ve TOD Marmara Şubesi iş birliği ile Sarıyer Belediyesi, Yaşar Kemal Kültür Merkezi'nde 24 Ekim 2023 gününde gerçekleştirildi. İçeriği TOD Bilim Kurulunca hazırlanan ve TOD Marmara Şubesi tarafından Sarıyer Belediye Başkanlığı ile organize edilen panel ve forumda ormanlardan verilen izin ve tahsisler masaya yatırılmıştır. Etkinlik, TOD Marmara Şube Başkanı Sezai KAYA, TOD Genel Merkez Başkanı A. Hüsrev ÖZKARA ve Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü GENÇ'in açılış konuşmaları ile başlamıştır. Özellikle Sarıyer Belediye Başkanının "Türkiye Ormancılar Derneği'ne böyle bir etkinlik için bizi seçmesinden dolayı teşekkür ediyorum." demiş olması dikkat çekmiştir.

Daha sonra TOD Genel Başkanı A. Hüsrev ÖZKARA yönetiminde panel başlatılmış, sırasıyla Bartın Üniversitesi, Orman Fakültesinden Prof. Dr. Erdoğan ATMIŞ, TEMA Vakfından Eylem TUNCAELLİ, İstanbul Üniversitesi, Orman Fakültesi emekli üyesi Prof. Dr. Doğan KANTARCI ve TMMOB Elektrik Mühendisle-

ri Odasından Teoman ALPTÜRK konuşmalarını yapmışlardır¹. Panel konuşmalarında aşağıdaki noktalara değinilmiştir.

"2012-2022 yılları arasındaki 11 yılda toplam 63.979 adet izin verildi ve 406.172 hektar orman alanı fiilen orman ekosistemi olma özelliğini kaybetti. Bu verilere göre, ormancılık dışı amaçlarla verilen izin sayısı yılda ortalama 5.816, orman alanı da 36.927 hektar. Bu yıl-

larda yangınlardan zarar gören orman alanlarının yıllık ortalaması 10 bin hektar civarında. Bu durumda yangınlardan zarar gören orman alanlarının yaklaşık dört katını bu tür izinlerle kaybetmekteyiz. Üstelik yangınlarda zarar gören orman ekosistemleri tekrar geri gelebilirken, yerine havalimanı, yol, üniversite kampüsü, mezarlık, cezaevi, otel, golf sahası, maden sahası, HES, termik santral

¹ Orman Genel Müdürlüğü (OGM) ve TMMOB Maden Mühendisliğine de panelist göndermeleri için resmi olarak davetiye gönderilmiştir. TMMOB Maden Mühendisliği panelist göndermeyeceğini, OGM ise konu ile ilgili Daire Başkanının programı olması nedeniyle katılım sağlanamayacağını bildirmiştir.

vb. tesisler yapılan orman ekosistemlerinin bir daha geri gelme olanağı yoktur”

ÇED olumlu kararı almış olan 1311 projenin incelenmesi sonucu ortaya çıkan bulgulara göre; enerji projelerinin %72,7'sinin, madencilik projelerinin ise %64,6'sında orman alanı tahsisinin söz konusu olduğu tespit edilmiştir. Bu projelerin alansal dağılımı incelendiğinde, enerji projelerinin toplam alanının %33,54'ünün, madencilik projelerinin ise %31,3'ünün orman ekosistemleri içinde yer aldığı görülmektedir.

TEMA Vakfı maden ruhsatı vermekle görevli olan Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG)'nün 2020 yılına kadar vermiş olduğu IV. Grup maden ruhsatlarını il ve arazi kullanım şekilleri düzeyinde incelemiştir. İnceleme için doğal varlıklar bakımından oldukça zengin ekosistemlere, güçlü tarımsal üretime ve turizm potansiyeline sahip olan 24 il seçilmiştir. Bu illerde ormanlar, korunan alanlar (milli park, sit alanı vb.), tarım alanları ve kültür varlıkları ile ilişkisi olan yaklaşık 20 bin maden ruhsatı incelenmiş

ve çalışmaya dâhil edilen illerin ortalama ruhsatlılık oranı %63 olarak bulunmuştur. Yani bu 24 ilin toplam yüzölçümünün %63'ü için maden ruhsatı verilmiştir.

Yasal tahsisler sonucunda ormanlar genellikle rehabilitasyon ve restorasyon yapılamaz hale gelmektedir. Yapılabilen sınırlı örnekler de orman oluşturmamanın kolay olmadığını ve çok büyük emek ve masraf gerektirdiğini göstermektedir.

Güncel bir sorun olarak, Akbelen'de yapılan açık maden işletmeciliği sonucunda yapılacak

kazı ve patlatma etkinlikleri ile yöredeki yapı bozulabilir, bunun sonucunda da su havzalarının zarar görmesi sonucu özellikle Bodrum için içme suyu açısından tehlikeler olabilecektir. Bu durumun kamuoyunda yeterince dikkat çekmediği görülmektedir.

Enerji hatlarında yeni bir anlayış geliştiği, bu hatların sadece ormandan geçmesinin sorun olmadığı, üretimden kullanıma kadar pek çok alanda ormancılık dışı tahsislere yol açan olumsuzluklar ortaya çıkmaktadır. O nedenle bu enerji hatları geçirilirken mutlaka ormanların ön

planda olduğu bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

İkinci bölümde, yapılan forumda, İstanbul Üniversitesi-Cerраhpaşa, Orman Fakültesinden TOD Bilim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Doğanay TOLUNAY Yönetiminde STK (TEMA, WWF, ÇEKÜL, KIRÇEV, Kırklareli Doğa ve Kültür Derneği, TARIM ORKAM-SEN, TARIM ORMANIŞ) ve platformlardan İkizköy Direniyor Kuzey Ormanları Savunması, Ekoloji Birliği, Muğla Çevre Platformu, Trakya Platformu, Bartın Platformu, Saros Gönüllüleri, Aydın Ekoloji ve Yaşam Platformu, Validebağ Gönüllüleri, Bursa Su Kolektifi, Kocaeli Ekolojik Yaşam Derneği, Ata-

türk Kent Ormanı Gönüllüleri) temsilciler yörelerinde yaşanan orman dışı tahsisler ve sorunlar konusunda görüşlerini bildirmişlerdir.

Forumda aşağıdaki konular öne çıkmıştır.

Her yöredeki sorunlar ve mücadelelerde oldukça fazla benzerlikler bulunmaktadır. Mücadeleler ilgili başlangıçta yapılacak hazırlıklar olayın başlamadan bitmesi için çok etkili olmaktadır. Bu nedenle çevre savunuculuğu deneyimlerinin paylaşılması önemlidir. Mücadelelerde dava açma, örgütlenme vb. için maddi konular oldukça önemli olmaktadır. Özellikle Çevresel

Etki Değerlendirme süreçleri formaliteye dönmüş olup, bilimsellikten uzak hazırlanan ÇED Raporları orman, tarım ve mera alanlarına, su varlıklarına zarar vermektedir. Açılan davalar kazanılsa dahi ÇED'ler revize edilerek yeniden gündeme getirilmektedir. Doğamıza zarar veren bir kısmı ormanlardan verilen izin ve tahsislerle ilgili olan ÇED süreçlerinde bilim, hukuk ve toplum (yerel halk) mücadelenin sacayakları olmalıdır. Mücadeleler ile ilgili Türkiye çapında bir birlik oluşmalı, çabalar bir araya getirilmeli ve kazanılan bilgi birikimi kullanılarak, mücadeleler daha etkin yürütülmelidir.

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI GÜNÜNE KATILDIK

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 19 Eylül 1979 İş Bırakma Eylemi'nin 44. yıldönümü olan "Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü"nde bir basın açıklaması yaparak TMMOB'un başlattığı "Boşuna mı Okuduk" kampanyasını duyurduğu bir eylemini başlattı.

Türkiye Ormancılar Derneği Marmara Şubesi olarak Kadıköy

İskele Meydanı'ndaki eyleme Şube Başkanı Sezai KAYA ve geniş bir üye katılımı ile TMMOB'un haklı eylemine bir ormancılık/ mühendislik sivil toplum örgütü olarak destek verildi.

Cumhuriyetimizin 100. yılında, derneğimizin 99. yılında İstanbul Tanım Platformu bileşenlerinden biri olarak eksikliğini hissettiğimiz çalışanların özlük haklarının iyileştirilmesi yolun-

daki bu haklı mücadelenin yanında olacağımızı kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

Başkan KORAMAZ'ın belirttiği üzere 2 ay boyunca aktif olarak sürdürülecek eylemlerde dayanışma içinde olduğumuzu TOD Marmara Şubesi olarak, üyelerimize ve meslektaşlarımıza bildiriyoruz.

TOD Elazığ İl Temsilciliği Etkinliği

29 EKİM ETKİNLİKLERİ

Türkiye Ormancılar Derneği Elâzığ Temsilciliği tarafından Malatya ilinde Cumhuriyetin 100. yılı etkinlikleri kapsamında, 100 öğrenci ile doğa ve çevre günü etkinliği gerçekleştirildi.

Etkinlik, Elâzığ Orman Fidanlık Müdürlüğüne bağlı Dilek Fidanlığı ve Malatya Beydağı Tabiat Parkında günü birlik, coşku dolu bir etkinlikte çocuklar doğa ve orman hayatını yaşadılar. Elâzığ Temsilcisi Orman Müh. İsmail Hakkı ATABAY etkinlik açılışında; "Bugün burada, Türkiye Ormancılar Derneği olarak Cumhuriyetimizin 100. yılında Malatya Mercan Kolejinden 100 öğrencimizle birlikte; doğa, orman ve çevre bilinci konularında farkındalık yaratmaya yönelik bir etkinlik düzenliyoruz. Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyetimizin 100. yılını kutlarken, doğanın ve ormanla-

nın bize sunduğu büyük değerleri hatırlamak ve gelecek nesillere bu değerleri aktarmak önemli bir görev haline gelmiştir. Doğa, bize temiz hava, su ve besin sağlar; doğanın içinde yer alan ormanlar ise ekosistemimizin önemli bir parçasıdır. Ormanlar sadece ağaçlardan ibaret değildir. Ormanlar, birçok canlı türü-

ne ev sahipliği yapar. Ormanlar, iklim değişikliğiyle mücadelede önemli bir rol oynar. Ormanlar, doğal kaynakların sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasını sağlar. Dolayısıyla, ormanlar yaşamımızın ayrılmaz bir parçasıdır ve onları korumak hepimizin görevidir. Sevgili çocuklar, doğa ve çevre bilinci kazanmak,

geleceğimizi şekillendirmek için önemlidir. Sizler, yarının liderleri olarak doğanın ve ormanların değerini anlayan, koruyan ve sürdürülebilir bir şekilde yöneten bireyler olabilirsiniz. Bu konuda farkındalık kazanmanız, doğa sevgisiyle dolmanız ve çevre bilincinizin artması, doğal kaynaklarımızı ve biyolojik çeşitliliği koruma konusundaki sorumluluğunuzun bilincinde olmanız açısından önemlidir. Hep birlikte doğaya ve ormanlara olan sevgimizi artıralım, çevremizi koruyalım ve gelecek nesillere temiz bir dünya bırakmak için birlikte çalışalım. Etkinliğimize katıldığınız için teşekkür ederim.” şeklinde bir konuşma yapmıştır.

Elâzığ Temsilciliği tarafından TOD Genel Merkezince gönderilen 110 adet tişört, 100 adet kalemlik dağıtılmıştır. Böylece 100. yılda Derneğimiz çocuklara tanışılmış ve verilen hediyeler ile bu durum daha da somut hale getirilmiştir.

Orman fidanlığında, öğrencilerimize toprak, tohum, tohum ekimi, fidan dikimi ve yetiştirilmesi konularında, yerinde uy-

gulamalı bilgi verilmiştir. Daha sonra çocuklarla birlikte fidanlıkta mazı tohumları toplanmış ve tohum ekimi ve bakımı konusunda bilgilendirme yapılmıştır.

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğüne bağlı 15. Bölge Müdürlüğü'nün de yer aldığı Beydağı Tabiat Parkında doğa yürüyüşü, doğa ve yaban hayatı tanıtım merkezi gezilmiştir. Bölge Müdürlüğü uzmanları tarafından çocuklara doğa ve yaban hayatı hakkında bilgiler verildikten sonra doğa yürüyüşü etkinliği gerçekleştirilmiştir. Yaban hayatı merkezinde yer

alan müzede bölgede var olan yaban hayatını oluşturan kuşlar, yırtıcılar ve sürüngenler hakkında bilgiler verilmiştir.

Ayrıca burada yapılan etkinliklerde çocuklara temsilcilik tarafından kek, meyve suyu ve su ikramları gerçekleştirilmiştir. Daha sonra söz konusu alanda gün boyunca çocuklar şarkılar söyleyerek günlerini doğanın içerisinde tamamlamışlardır.

Etkinliğe katkı sunan Mercan Koleji Yönetimine, DKMP 15. Bölge Müdürlüğüne, Dilek Orman Fidanlık Şefliğine teşekkür ederiz.

TOD Trabzon İl Temsilciliği Etkinliği

29 EKİM KUTLAMASI

Trabzon İl Temsilciliği olarak Cumhuriyetimizin 100. Yılı münasebetiyle Prof. Dr. Cantürk GÜMÜŞ'ün sunumuyla 28.10.2023 tarihinde "Cumhuriyet ve Ormanlık" konulu konferans düzenlenmiştir.

Konferansımızın açılış konuşmasını Trabzon İl Temsilcisi Yüksel KILINÇ yapmıştır. Konuşmasında 100. yılını kutladığımız Cumhuriyetimizin önemine ve

sahip çıkmamız gerektiğine değinmiştir.

Prof. Dr. Cantürk GÜMÜŞ öncelikle Cumhuriyetimizin 100. yılını kutladı ve konferansta Cumhuriyet ve Ormanlık ilişkisini iki ana başlıkta ele aldı. İlk olarak Cumhuriyet ilanına kadar olan mücadelede, ikinci olarak Cumhuriyet ilanından sonra ekonomik mücadelede ormancılığın önemi olarak anlatılmıştır.

Atatürk döneminde 1938 yılına kadar 15 bütçenin hazırlanmış olduğunu ve bunlardan 11'inde bütçenin denk olduğunu, 3'ünde ise bütçenin fazla verdiği, sadece 1924 yılında bütçenin %8 açık verdiği vurgulandı.

Üyelerin ve konukların katılımı ile gerçekleşen konferansımızda Cumhuriyetimizin 100. yılı coşkuyla kutlandı.

KIZININ GÖZÜNDEN PROF. DR. FAİK YALTIRIK

Söyleşi: Doç. Dr. **Murat Alan** ve Orman Yüksek Mühendisi **Hayriye Ertuğrul**

Prof. Dr. Faik YALTIRIK Kısa Özgeçmiş¹

Prof. Dr. Faik Yaltırık 1930 yılında Ereğli (Zonguldak)'de doğmuştur. İlk ve orta öğrenimini İstanbul, Beşiktaş'ta yapmış ve 1947 yılında Kabataş Erkek Lisesinden mezun olmuştur. Aynı yıl İ.Ü. Orman Fakültesine girmiş ve 1952 yılında fakülteyi birincilikle bitirmiştir. Askerlik görevinden sonra, kısa bir süre Bolu Ormancılık Araştırma İstasyonunda görev yapmış, daha sonra da 1954-1957 tarihleri arasında Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğünde, toprak muhafazası ve erozyon etütlerinde çalışmış, bu dönem zarfında Anadolu'nun büyük bir bölümünde dolaşma fırsatı bulmuştur. 1957 yılında Orman Fakültesi, Orman Botaniği Anabilim Dalına Asistan olarak atanmış, 1963 yılında "Belgrad Ormanı Vejetasyonunun Floristik Analizi ve Ana Meşcere Tiplerinin Kompozisyonu Üzerine Araştırmalar" konulu teziyle Ormancılık Bilimleri Doktoru ünvanını almıştır. 1968 yılında "Yerli Akçaağaç (*Acer L.*) Türleri Üzerinde Morfolojik ve Anatomi Araştırmalar" konulu tezini başarı ile tamamlayarak Doçent ünvanı almış, 1976 yılında da Profesörlüğe yükseltilmiştir.

Prof. Dr. Faik Yaltırık Türkiye'nin orman ağaçları ve otsu bitkileri

üzerinde 40 yılı aşkın bir süre araştırmalarda bulunmuş, ülkemizde yetiştiği bilinmeyen çok sayıda ağaç türü ve varyetelerini ortaya çıkarmış ve bunlara yeni isimler vermiştir. Daima yabancı botanikçiler ile yazışarak fikir alışverişinde bulunmuştur. 1948-1988 yılları arasında, Edinburgh Üniversitesinden Dr. P.H. Davis'in editörlüğünü yaptığı ve büyük bir ekip tarafından hazırlanan, Kraliyet Botanik Bahçesi (The Royal Botanic Garden) herbaryumunda yazımı tamamlanan ve tümü basılan 10 ciltlik "Flora of Turkey and the East Aegean Islands" adlı büyük eser için Prof. Dr. Faik Yaltırık, yılları alan çalışma ile odunsu bitkilere ait çok sayıda familya, cins ve türlerin revizyonlarını yapmıştır. Revizyonu yapılan cinslerin sayısı bir hayli fazladır: *Acer L.*, *Pistacia L.*, *Tilia L.*, *Ilex L.*, *Rhamnus L.*, *Frangula Mill.*, *Cercis L.*, *Diospyros L.*, *Jasminum L.*, *Fontanesia Labill.*, *Fraxinus L.*, *Ligustrum L.*, *Osmanthus Lour.*, *Phillyrea L.*, *Populus L.*, *Corylus L.*, *Alnus L.*, *Ostrya Scop.*, *Quercus L.*, *Fagus L.*, *Castanea Mill.*, *Carpinus L.*, *Juglans L.*, *Pterocarya Kunth.*, *Morus L.*, *Platanus L.* gibi özellikle Akçaağaç, Cehri ve Meşeler üzerinde yaptığı morfolojik ve anatomik çalışmalar uluslararası bilim çevrelerince ilgiyle karşılanmıştır. Ülkemizde yetiştiği bilinmeyen 2 yeni tür, 5 yeni alttür, 6 yeni varyete saptamış ve 12 yeni taksonomik kademe düzeltmesi yapmıştır.

Bunlardan bazıları şunlardır: *Pistacia eurycarpa* Yaltırık (Siirt Menengici), *Rhamnus kayacikii* Davis et Yaltırık (emekli Prof. Dr. H. Kayacık'ın adına verilmiştir), *Acer monspessulanum L.* subsp. *oksalianum* Yaltırık (Merhum Ord. Prof. E. M. Oksal adına verilmiştir), *Alnus glutinosa (L.) Gaertner* subsp. *antiraurica* Yaltırık, *Salix purpurea L.* subsp. *leucodermis* Yaltırık, *Fraxinus ornus L.* subsp. *cilicica* (Lingelsh.) Yalt., *Acer hyrcanum* Fisch. et Mey. subsp. *sphaerocaryum* Yaltırık, *Pinus brutia* Ten. var. *densifolia* Yalt. and Boydak, *Acer cappadocicum* Gleditsch var. *stenocarpum* Yaltırık, *Acer divergens* Rax. var. *trilobum* Yaltırık, *Pinus pinea L.* var. *ürgencii* Yaltırık. Yabancı ve yerli araştırmacıların Prof. Dr. Yaltırık'a vermiş oldukları tür isimleri ise: *Pyrus yaltirikii* Browicz, *Campanula yaltirikii* Duman, *Juniperus oxycedrus f. yaltirkiana* Avcı & Ziel., *Pinus nigra* Arnold subsp. *pallasiana* (Lamb.) Holmboe var. *yaltirkiana* Alptekin ve *Crataegus yaltirikii* Dönmez. Otuz beş kadar yabancı dergilerde ve Flora'da yayınlanmış 160'ı aşkın makalesi, 19 adet araştırma ve ders kitabı vardır.

Yurt içinde ve dışında bilimsel çalışmalarını ilgiyle izlenen Prof. Dr. Faik Yaltırık'a 1973 yılında TÜBİTAK tarafından "50. Yıl Cumhuriyet Ödülü" verilmiştir. 17 Ekim 1986 tarihinden itibaren de İtalyan Ormancılık Bilimleri Akademisi (Academia Italiana

¹ Özgeçmiş, "Eliçin, G. 1997. 45 yıllık hizmetten sonra Prof. Dr. Faik Yaltırık emekli oldu. Journal of the Faculty of Forestry Istanbul University, 47(2), 13-24." adlı kaynaktan alınmıştır.

Di Science Forestali Firenze)'ne üye seçilmiştir. Çok sayıda kitap ve makalesi bulunan Prof. Yaltırık, yurt dışı ve yurt içi pek çok kurum ve kuruluşta üyelikleri bulunmaktadır. Prof. Yaltırık 21.01.1997 tarihinde fiili hizmet süresini doldurarak emekliye ayrılmış, 2016 yılında ise hayata gözleri kapamıştır.

Rengigül URAL Kısa Özgeçmiş

London Trinity House School, London Nautical, Kennington College, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Hacettepe Üniversitesindeki eğitimlerinden sonra 1979 yılında Boğaziçi Üniversitesi Turizm ve Otel Yöneticiliği Bölümünden mezun oldu. "II. Uluslararası Balkan Flora ve Vegetasyonu Sorunları Sempozyumu" ve "Turizmin Tarihçesi" tez (bitirme projesi raporu) konularındır. İstanbul Üniversitesi Halkla İlişkiler, Tanıtım ve Dokümantasyon Bölümünde Müdür Yardımcısı, İstanbul Üniversitesi Bülteni Yazı İşleri Müdürü olarak çalışma hayatına başladı. 1981 yılında dünyada kutlanması UNESCO tarafından ilan edilen "Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı" nedeniyle Roma'da gerçekleşen "Türk Haftası": "Atatürk: Tradizione e Cultura"da T.C. Başbakanlık onayıyla Ord. Prof. Dr. Anna Masala ile koordinatörlüğü üstlendi. 1984 yılından itibaren özel sektörde çalışma hayatına devam ederken, "Sanat Envanter"lerinin ilklerini oluşturdu. 1984-1996 yılları arasında Sandoz Türkiye kurucularından Dr. Güzin Poffet'in, 1996-2019 yılları arasında Koç Holding VKV Başkanı Semahat Arsel'in asis-

tanlığını yaptı. Eşi Ersin Ural'dan "Fotoğraf Okumaları"nı öğrendi. Boğaziçi Üniversitesinde Prof. Dr. Murat Gülsoy'dan "Yaratıcı Yazarlık" eğitimi aldı. Hocasını Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal ile başladığı çizimlerine, babası Prof. Dr. Faik Yaltırık'ın botanik bilgisi ve ağaç sevgisiyle devam etmektedir. 2017 yılında RE Books Arts Yayınevi'ni kurdu. Düzenli vergi ödeme ile VD'den takdir aldı. RE Books Arts Yayınevi e-kitapları: "Rengigül", "Nisan Prens", "Sinema Prens", "Prince Avril", "Zaman Işıkları", "Avrupa Seyahat Notlarım 1951- Faik Yaltırık". "theM Ginkgo biloba", "Rainbow Blossoms", "TheM: Unfinished Work" adlı eserleri "Ongoing Conversation Art - Drawn Together" sergileri kapsamında Florida, Uşak Müzesi, Belarus Çağdaş Sanatlar Müzesinde sergilendi ve koleksiyona dahil oldu. "Drawn Together" projesinin hedefi; yaratıcılığın, sanatın, farklı kültürlerin, Covid-19 ile toplumun değişiminde de nasıl bir arada durduğunu göstermek ve bunu dünyaya duyurmaktır. BÜMED, İTO üyesidir. Çizimlerini UNICEF ve TEGV yararına tebrik kartı, kitap ayırıcı olarak bastırmaktadır.

S1. Rengigül Hanım Merhabalar, bu söyleşi için bize değerli zamanınızı ayırdığınız için Orman ve Av Dergisi adına teşekkür ederiz.

Ben de sizlere, Orman ve Av Dergisine ve emeği geçenlere çok teşekkür ederim.

Orman ve Av Dergisininin 2023 Mayıs-Haziran 3. cilt 101. sayısında Prof. Dr. Zeki Kaya, büyük bir kadirşinaslık örneği ile ba-

bama ve Prof. Dr. Nihat (Balcı) amcaya yazısında teşekkür etmiş. Ben de kendisine teşekkür ediyorum. Eksik olmasın Nejat Çelik Bey her zaman babam ile ilgili çıkan haberleri bana bildiriyor. Serkan Aykut Bey'i bilgilendirmiş, Serkan Bey de zarafet ile Orman ve Av Dergisi ile Türkiye Ormancılar Derneğinin kıymetli yayınlarından bir seçki gönderdi. Bu vesile ile Zeki Bey ile yapmış olduğunuz kıymetli röportajı okudum. Evet, Zeki Bey Amerika'daki eğitim sürecinde babamı Levent'teki evimizde ziyaret etmişti. Sanırım Nihat amca'yı da ziyaret etmiştir o dönem. Zira evlerimiz çok yakındı. Geçen ay Nihat Amca'nın eşi Tülin (Balcı) ablayı gördüm ve kısa, tatlı bir sohbet yaptık. Zeki Bey'in, orman genetiği yolunda azimli bir çizgide olduğu o zamandan göze çarpıyordu ve babam her öğrencisiyle, meslektaşlarıyla gurur duyduğu gibi kendisiyle de gurur duyuyor, yüreklendiriyor ve takdir ediyordu. Röportajınızı çok beğendim. Hem çok samimi hem de gençlere yol gösterici nitelik taşıyor. Emeği geçenleri kutluyorum.

S2. Rengigül Hanım, yukarıda özgeçmişiniz yazıyor ama Prof. Dr. Faik Yaltırık Hocayı kızının gözünden tanıyalım diye düşündük. İlk olarak çocukluğunuzla ilgili ve sonraları babanız hakkındaki izlenimleriniz nedir? Nasıl bir baba idi Faik Hoca?

Bu sorunuza biraz esprili tebesümle başlamak isterim. İstanbul Nişantaşı'nda Amiral Bristol Hastanesi'nde doğmuşum. Doğumumu gerçekleştiren Dr. Ay-

han Tunak'ın eşinin ailesi Çerkes, kayınvalidesi güzellik kraliçemiz Keriman Halis Ece'nin annesiymiş. Babamın çok saydığı annemin babaannesi Rengigül Hanım'ın soyu da Çerkes'tir. Anneme "Neden Amerikan Hastanesi?" diye sormuştum. "Evimize yakındı, temiz paktı" diye cevap verdikten sonra "Babanı nerede bulacaksın? Baban fakülte-de. Ağaçlarıyla baş başa. Karın doğum yapıyor. İzin al. Yok. Dağ tepe ormanlar." Annemin bu sözlerini hayatım boyunca duydum, 150 yılı içeren aile kitabımızda da yazılı. Babam da her defasında tebessüm etti ve annemi ölene kadar çok sevdi, saydı. Beni ve ailemi de tabii. Bu örnek ile şunu vurgulamak istiyorum: Ağaçlara sevgisi, ormanlara tutkusu, ülke ormanları için çalışma şevki, azmi, meslekî disiplini sanırım hayatındaki her şeyin üstündeydi. Ağaçlarla konuşurdu. Orman yangınlarında, yangınlarda şehit olan ormancılara çok üzülür, gözleri dolardı.

Babamın babası Eyüp Yaltınk çok disiplinli, sert ve dürüst bir insandı. Babam dedeme göre daha ılımlı idi, ama hayat boyu çekinirdim. Dedelerimden kaynaklı yanı resmî ilişkiler vardı evimizde. Kurallar vardı. Belli saatte yemek yenir. Erkekler eve gelmeden kadınlar evde olur. Kapı güler yüzle, reveransla açılır. Sofrada bir sorundan bahsedilmez. Erkeğin cepleri karıştırılmaz, evin beti bereketi kaçır. "Senin paran benim param" diye bir konu akla bile gelmez gibi nice edep adap içeren "aydın-muhafazakâr" bir yaşantı. Kadınlar daha şen şakrak, mutlu ve sevecen, sabırlı, kana-

atkâr bir tablo çizerdi. Özellikle İngilizlerin "clever-hand" dedikleri, yetenekli, güzel, sevecen rol modelim babaannem. Babaannem Nevzat Hanım, 1940 yılında diplomalı bir terzi olarak Beşiktaş'ta bir terzihane-moda evi açıyor. Vergi mükellefi. Yanında çalıştırdığı 7-8 genç hanıma meslek öğretiyor. Kazancıyla İhlamurdere Caddesinde 4 katlı, cumbalı bir apartman satın alıyor. Dedem Eyüp Bey, o dönem şimdiki adı Galataport olan Karaköy Gümrük Müdürlüğünde çalışıyormuş. Emekli olduktan sonra CHP Beşiktaş meclis üyeliği yapmıştı. Babaannem ve dedemin ayrı ayrı utlan varmış ve karşılıklı utlanını konuşurlarmış. Çoğu eski Türkçe nota kitapçıları dosyası arşivimde kayıtlı. Bu açıdan baktığımızda güzel bir nesil; savaş gördükleri için özgürce yaşamının bilinci ile şükreden ve başarabildikleri ile mutlu olan bir aile profili karşımıza çıkıyor. Eski Türkçe, Lâtin harfleri ile Türkçe yazıp okuyorlar, nota okuyabilip, musiki icra ediyorlar, filmlerden, konserlerden, gazinolardan, modadan, seyahatlerden, büyük aile ve dost toplantılarından haz duyuyorlar. Annem de sabırlı, yetenekli ve Grace Kelly gibi güzel bir kadındı. Babam anneme çoğunlukla "Güler'im" diye hitap ederdi, hep elini tutardı. Bazen evlilik yıldönümlerini unutturdu. Hatırlattığımda "Eyvah" diye panik olurdu ve hemen bir buket çiçekle gelirdi. Annem ise böyle özel günlerde çok özenli sofralar hazırladı. Bazen de bir yerde yemek yenirdi. Prof. Dr. Nihat (Uluocak) amca babam adına düzenlenen bir sempozyumda

gerek annemin leziz yemeklerini gerekse de babamın pratik yemek yapma yeteneğini espriyle anlatmış ve sempozyum kitabına geçmişti.

Ormancı dedemiz Tayyip Ural
Ailesi ile babam.

Babaannem Nevzat Yaltınk

Babamın huyu, çalışkanlığı, azmi, yaratıcılığı daha çok Nevzat babaanneme çekmişti diye-

bilirim. Ancak babaannem ticari kıvrak zekâsı olan bir kadındı. Babam ticaretten anlamazdı. Duygusal tarafı vardı. Tüm canlıların refah içinde yaşamalarını isterdi. Annesinin terzihanesinden dolayı eli dikişe yatkındı ve estetik gözü gelişmişti. Babaannem, babam için aldığı kumaşı kesermiş sonra “Hadi bakalım Faik, dik kendine” dermiş. Babam çok güzel perde ölçüsü alır ve dikermiş. Yama yapmayı da bilirdi. Zaten o devirlerde okullarda da el işi dersleri vardı. Şimdi var mı bilemiyorum. Çok güzel pantolon ütüsü yapardı, çift iz olmazdı. Haftanın belli günleri ayakkabı cilalama olurdu. Eski gazetelerden de kese kâğıdı yapardı. Bize de öğretmişti. Edinburgh’tan da duvar kâğıdı yapmayı öğrenmiş. İlk defa 1961 yılında gitmişti, dönüşünde duvar kâğıdı getirdi, gümrük memuru “Hoca yurtdışından bula bula bunu mu getirdin?” demiş. Ülkede buzdolabı da yoktu. Buzdolabı da getirmişti ve tam bir filmiktir bu buzdolabı hikâyesi.

Terzihane iki yazlık sinemayı gördüğü için babaannem yabancı filmlerden esinlenerek model çizer ve dikermiş. Çok kıymetli ve ünlü müşterileri varmış ve hepsi ile dost olmuşlar. Çocukluğunda ve ilk gençlik yıllarında babam ailesiyle birlikte evin konumundan dolayı her gece bir, iki film izlemiş. Bazen filmin devamını ertesi güne bırakırlarmış. Bunu da gülerek şöyle dile getirirdi “Şansıma bak! Oturdum yerden iki sinema görüyorum”. O devirlerde film yıldızlarıyla ve müzisyenlerle halk buluşmaları da bu yazlık sinemalarda olurmuş. Karşı kaldırımda

yer alan Kamburun Bahçesi’ne Münir Nurettin Selçuk, Safiye Ayla gibi kıymetli sanatçılar gelir konser verirlermiş. Babam böyle bir atmosferde büyüdüğü için sinemaya, tiyatroya, Nesrin Sipahi gibi kıymetli sanatçıların konserlerine çok meraklıydı ve sanatçılara çok değer verirdi. Kral rolü oynadıktan sonra otobüs bekleyen kıymetli bir sanatçı gördüğümüzde gözleri dolmuştu. Vişnezade’de film setleri kurulurdu. Tatil günü ise yürüyerek giderdik. Taşlık Gazinosu’na yakındı. Ben doğmadan önce de Topkapı filminin çekimlerine annemle halamı götürmüştü. Müzelerle de çok meraklıydı. Şehrin değerleri olarak çok kıymet verirdi. Tabii dayısı Saffet Ural’ın (kayınpedirim aynı zamanda) fotoğrafçı olmasının da etkisi yadsınamaz. Birbirlerini sevip sayarlar ve yaşları yakın olduğu için çok iyi anlaşır-lardı. Saffet Ural, karakalemde fotoğrafçılığa geçmiş, “Sébah & Joaillier” gibi Osmanlı dönemi, saraya ve saray erkânına hizmet etmiş fotoğrafhanelerde çalışmış ustaların el verdiği, birinci kuşaktı. “Ressam olmayan, anilin boya ile siyah beyaz fotoğrafları renklendiremez” diyordu. Gerçekten de birer sulu boya gibi eserlerdi, her biri sabır ve emekle renklendirilmişti. Ailemiz ve sülalemizdeki büyüklerim gerek mesleklerinden gerekse de meraklarından dolayı fotoğraf ile iç içe yaşamışlardı. Babaannemin babası Tayyip Ural (1887-1969) Orman Mühendis Muavini imiş. “Ağaç Yemini” ettirmişler mektepte. “Genç ağaç kestirmeyeceğime yemin ederim” sözüne çok önem verirmiş.

Ağaç mührü varmış kendisinde ve sakladığı yeri kimse bilmezmiş. Zira o mühür basılmadan ağaç kesilmezmiş. Devlet Tayyip Bey’e bir at ve o atı besleyecek ot hakkı verirmiş. Eşi İstanbul Balatlı Seher Hanım, çok disiplinliydi. Ülkemizde seçilen ilk kadın belediye (Akçakoca) meclis azalarındandı. Tayyip dedemiz, 1935’te soyadı kanunu çıktığında Ural Dağları’ndan dolayı Ural soyadını almış. Underwood daktilosu ve fotoğrafları, belgeleri RE Books Arts arşivime kayıtlı. Babamın babası Eyüp Bey’in ve babamın daktiloları da arşivime kayıtlı. Babamın gramofonu gibi. Yabancı diline yardımcı olması için de plaklardan Fransızca, İngilizce gramer dinlermiş. Babama ve ailemize orman sevgisi, 1911’de Akçaşehir’de (Akçakoca) eşcar memuru olarak ülke ormanlarında vazifeye başlayıp, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi hizmet eden, mesleğinde sevilip, sayılan ve yükselen Tayyip dedemizden geliyor. Bazı yemekleri de çok güzel yaparmış. Babam bu açıdan dedesine çekmiş olabilir. Kendisinin icadı yemekleri vardı. “Faik Beğendi” gibi. Faik Beğendi’nin tarifini annemin dilinden yazayım sizlere: “Faik, Beşiktaş Aynalı Fırın’dan mutlaka taze ekmek, pastırmamızdan da kuşgözü alırdı. Çat çat yumurtaları kırar. Terasta her Cumartesi pastırma ziyafeti. Bazen de “Faik Beğendi” yapardı. Patlıcanı çok sever, Faik. Patlıcanı közler, soğanları incecik kavururum. Büyükçe bir sahana koyar, üzerine incecik maydanoz, Edirne beyaz peyniri ufalar. Yuvalar açar. Yuvalara yumurta kırar. Taze ekmek ve çayla “Faik

Beğendi” ile teras keyfi. Hey-beliada’da “Faik Beğendi” çok yaptık. Çünkü kuzine var, yanıyor. Alt kül, kor yâni. Denizden geliyoruz, o kuzinenin suyu ile yıkıyoruz. Ilıstırıp, tabii. Oraya patlıcanları koyarsın, lokum gibi pişer. Hemen kabuklarını ayıklar, ezersin. Tava veya tepsiye düzgün bir şekilde koyarsın. Beyaz peyniri karıştırırsın, maydanozu ince ince ilâve dersin. Yuvalar açarsın, yumurtaları kırarsın. Kısık ateşte, muhteşem olur; Faik Beğendi.”

Babamın orman, yemek, futbol, sinema ve tiyatro, fotoğraf, dia, seyahat tutkusu ve bilgisi yakın arkadaşları ve sülalesi tarafından bilinirdi. Çok iyi futbol oynamış. Ping pong ve bezikte de başarılı idi. Bezik takımı arşivime kayıtlı. Babam solaktı. Çok da güzel taklit kabiliyeti vardı. Bir filmde gördüğü bir dans evde tekrarları. Dayısı Saffet Ural da mukallit bir insandı. Babannem de öyle idi.

“Kendisi pek solcu olmasa da zaten o zaman ne sağcılık vardı ne de solculuk vardı. Sadece Faik’in eli ve ayağı solcuydu, hem Beşiktaş’ta oturur hem koyu Beşiktaşlıdır. Sol açık Şükrü’den sonra Faik gelirdi. O yıllarda, Alman ormancı gençlik organizasyonunun daveti üzerine fakültemizin de bilgisi dahilinde, bir Almanya gezisine katılmıştık. Temaslarımız arasında futbol karşılaşması da vardı; sol açık olarak takımında yerini alarak millî olmuştu; yıl 1950 olabilir.” “Kasnak Meşesi ve Türkiye Florası Sempozyumu”, 21-23 Eylül 1998. Prof. Dr. Nihat Uluocak’ın sempozyum konuşmasından.

S3. Babanızla ilgili ilk anımsadıklarınız nelerdir?

Beni kucağına alması. “Güzel kızım” diye sevmesi. Ankara değil ama Büyükdere hafızamda. Bunu annemin anlatımı ile aktarayım isterim zira Hayrettin (Kayacık) amcadan da bahsetmek arzu ederim. “Faik, Ankara Elektrik Etüt’te çalışıyor ama Hayrettin Bey; “Gel asistan ol. Birincilikle bitirdin, gel” diyordu, diğer hocalar da. Faik de fakültede kariyer yapmak istiyordu.

Botanik konusunu seçti. Dört-beş ay sonra İstanbul’a döndük. Allah’tan evin kontratına, “tayinim çıkarsa bir yıllık ödeme yapmam” diye şerh koydurmuş. Yoksa bir yıllık kira ödeyecektik. Oğlu gibi çok severdi Prof. Dr. Hayrettin Kayacık, babamı. Hele seni; “Süslü kızım. Torun, torun” derdi. Almanya’dan sana, güzel bir melek bebek getirdi. Çok güzel, orijinal bir bebektir, kanatları olan. Eski İstanbullu idi hanımı Nesrin Hanım ve kayınevâlidisi. Ayda bir günü olurdu. Bir tek

Annem ve babamla

Bahriye ve Haydar Saralı evlilik cüzdanı
Sinema tarihi için önemli bir vesika

seni alırdı çocuk olarak. Sen de uslu uslu otururdun. Babam da Afyon'dan sucuklar, lokumlar, kaymaklar yollar, biz de hocalarımıza, eşimize dostumuza dağıtırdık. Mekânı cennet olsun, Haydar babam, iyi yürekli bir insandı. Baba idi. Senin doğumunda annem İstanbul'a erken gelmişti. Sevim, babama baktı. Afyon dönüşü, İstanbul'a gelirken Sevim'i, babam bana verdi. Allah razı olsun. Bütün imkânlarını kullandılar.”

Önce Haydar Sarıali dedemden bahsedeyim. Babası Sultan Reşad V dönemi Afyon mebusu Hacı Alizade Ahmet Bey, vakfiyesi olan, buğday ihracatı yapan, köylere, çiftliklere sahip, hayırsever Mevlevî iş adamı. Eşi Rengigül Hanım ise Sultan Abdülhamid dönemi 31 Mart Vak'asında vazifesi başında öldürülen Adliye Nazırı Nazım Paşa ile birlikte aynı konakta büyümüş, İstanbul Aksaray ağzı ile konuşan, Hacı Arif Bey'den musikî dersleri almış Çerkes asıllı bir İstanbullu. Haydar dedem ilk sinema ve Gar Lokantası işletmecilerinden hayırsever bir iş adamı. İki dağ içine alan, içinden kaynak suyu çıkan, kavak ağaçları, mera ve seralarıyla çok büyük bir çiftliği vardı. Babam henüz yeni mezun bir mühendisken, nişan öncesi babamı çiftliğinde imtihan etmiş. Bir soru üzerine “Bize bu konuları öğretmediler, hocalarıma sorayım, kitaplarıma bakayım, size öyle cevap vereyim” demiş. Dedem de “Öğrenirsin, öğretirsin. Öğretecek kıvama gelirsin” diye yüreklendirdikten sonra şehir kulübünde mebus, avukat Ali Taşkapılı dayımızdan evliliklerine onay almak üzere

tanıştırmış. Savaş tarihinde adı geçen Ali dayımız da babamı imtihandan geçirmiş ve onayını verdikten sonra evinde bir davet vermiş. Gerek Haydar Sarıali dedemin gerekse de Ali Taşkapılı dayımızın bahçeli müstakil evleri şu anda da anıt eser statüsündedir. Böyle estetik mimari yapıların tüm ülkemizde yaygın olmasını isterdim.

Ankara dönüşü İstanbul Büyükdere'de, babamın babası Eyüp dedemin bizim için kiralık bir ev tutmasının sebebi; fakülteye yakın olmasımı. Hayal meyal Büyükdere'nin güzelliklerini hatırlıyorum. Haydar dedem, annem çok genç olduğu için kendisinin yetiştirdiği Sevim ablayı bana mürebbiye olarak tayin etmiş. Sevim abla çok kibar, sakın ve çoğunlukla tayyörlü, şık giyinen genç bir hanımdı. Babam bizi Beyaz Park'a götürürmüş. Piyasa Caddesinde yürüdüğümü hatırlıyorum. Babam çok kuvvetli elimi tutardı. Bazen acırdı parmaklarım. Dondurmayı pek severdi. Ne çok sade dondurma yerdik. Damak tadına uymadıysa başka bir dondurmacıdan dondurma yerdik. Hayrettin (Kayacık) amca ile Nesrin teyzenin evlerine giderdik. Daha doğrusu onlar bizi davet ederlerdi. Babam ve annem bana hep tembihlerde bulunurdu. Nasıl el sıkılır, nasıl oturulur, nasıl cevaplar verilir gibi nice öğretti. Eski Türk filmlerinde Belgin Doruk'un “Küçük Hanımefendi” dizileri gibi diyebilirim. Halam da böyle dersler verirdi, babaannemin apartmanına geçtiğimizde. Dağarcığımda Antalya ormanları var. Babam özellikle yazları inceleme gezilerine,

ekskürsiyonlara bizi de götürürdü. Orman işletmesi misafirhanesinde kalırdık. Bazen geceleri geç vakit dönerdi. Anneme sarılır uyurdum. Gündüz yöresel kahvaltıdan sonra denize girerdik. Keçi sütünü ilk kez orada tatmıştım. Annem ishal olmalı diye fazla içirmemişti ve kızarmış ekmek yemiştik. Önü deniz arkası okaliptüs ormanlarıydı. Kuşlar ötüyor, kelebekler uçuyor, kediler oynuyor. Öyle güzel bir doğa ki aklıma geldikçe mutlu olurum. Babam kedilerle büyümüş. Ne çok kedi hikâyeleri anlatırdı. Hele annem kediler, Çoban Köpekleriyle yaşamış.

S4. Babanızın bir ormancı olduğunu ne zaman anladınız?

Babamın ormanın içinde bir fakültede okuduğunu ve orada çalıştığını annem ya da babam, büyüklerim söylediğinde hafızamda idi tabii, ama Büyükdere'den Bahçeköy'e çıkarken ağaçlıklı dar yoldan geçtiğimizde, surlardan sonra güzel bir bahçe kapısından içeri girdiğimizde yaşayarak öğrendim. O ağaçlıklı yol hâlâ çok hoşuma gider, eskisi kadar bâkir olmasa da. Tabii biraz da ıssızdır. Özellikle geceleri daha da ıssızdır kuşkusuz. Babamın konuşmalarından da anlıyordum. “Türkiye'de botanik kelimesi bilinmiyordu. “Bu botanik nedir?” diye soruyorlar” derdi. Arkadaşlarımda da tam anlayamazlardı. “Arboretum” kelimesi de bilinmezdi. Bu tip kelimeler çok hoşuma gidiyordu.

Camille Guinet gibi. “Parisli Botanikçi Camille Guinet sana bir bebek getirdi” demişti babam. Çok sevinmiştim. Bukle bukle sarı saçlı çok güzel Fransız bir

1959, Atatürk Arboretumuna ilk fidanı dikerken.

30 yıl sonra. Arboretumda müzik dinletisi tertip ettiğinde.

bebek. Ülkemizde bebek de yoktu o zamanlar. Çok kıymetliydi oyuncak. Yurt dışından gelirdi ya da Bahriye anneannem bezden bebek yapardı. Çok da güzel yüz çizirdi. Gözler, dudaklar gerçek gibi olurdu. Yünden saçlar yapardı. Kumaş elbise dikerdi babaannem. Elbiselerimle bir örnekti bebek elbiseleri. Babam esprili bir insandı. Camille Guinet bana bebek getirince annemle babam da kendisini Bebek'te yemeğe götürmüşler.

Camille Guinet ile.

Bir ilginç anı daha anlatayım: Hüsrev Gerede'deki evimizde otururken çömlek yoğurtçumuz, her hafta kapıda sohbet eder, yoğurdu bırakır, bir önceki çömleği alırdı. Tombul, orta boylu, al yanaklı, güleç bir adamdı, yaşıyorsa Allah selâmet versin. Kapının zilinde de "Dr. Faik Yaltrık" yazıyor. Bir gün anneme, "Doktor Bey'e bir sıkıntımı söylemek için Cumartesi sabah uğramak istiyorum" deyince annem de "Tabii tabii" demiş. Cumartesi geldi, babam eve buyur etti. "Dr. Bey, sırtımdaki ağnlara, hele tabanlarıma bir türlü çare bulamıyorlar. Sen bakıver de bana bir reçete yazıver" ile başlayıp

devam ederken, babam birden "Ben insan değil ağaç doktoruyum" diye cevap verince pek alınmış. "Bakmak istemiyor, başından atıyor" düşüncesiyle çok üzülmüş. Epey zor iknâ olmuş. "Ağaca söyle, gölgesini getirsin bana yolluk" dediği gibi Oktay Rifat'ın, evden o ruh hâliyle ayrılmış. 1960'larda bir vatandaşa, "Ben ağaç doktoruyum"u izâh etmek zor.

S5. Çocukluğunuzda orman fakültesini ziyaret edermiydiniz? Ediyorsanız neler hissetmişsiniz?

Beni fakülteye çıkartırdı babam. Botanik kürsünü çok sever-

Fakülteyi severdim çocukken de.

dim. Hayrettin (Kayacık) amca, Burhan (Aytuğ) amca, Gökhan (Eliçin) amca, Muzaffer (Selik) amca ne güzel konuşurlardı kendi aralarında. Bana da sorular sorarlardı, sohbet ederlerdi. Koridordaki eski vakur hocaların fotoğrafları çok hoşuma giderdi. Laboratuvara bayılırdım. Mikroskoba hele. Ne kadar ilginç gelirdi. Burhan amca anlatırdı ve ses tonu Kerim Avşar'ın ses tonu gibiydi. Polenlerden bahsederdi. Bazen aralarında Fransızca konuşurlardı. Babam Kabataş Erkek Lisesinde Fransızca okumuş. Doktora sırasında İngilizce öğrenmeye başlamıştı. Evdeki neredeyse tüm eşyaların üzerine İngilizcelerini yapıştırmıştı. İlk aklıma gelen taburenin üzerindeki "stool". Değişik bir kalem mekanizması yapmıştı. Döndükçe yazılar okunurdu. Küçük de bir teyp almıştı. O teybe kendi sesini okur, sonra dinlerdi. Her ders öncesi evde prova yapardı. Sanki bir tiyatro sahnesi gibiydi. Aynanın karşısında da prova yapardı. Fakültenin bahçesini çok severdim. Ağaçların kokusunu. Reçinenin ağaçtan yavaş yavaş akmasını. Öğle yemeği sonrası ağaçlıklı yoldan yürürken

Lâtince isimler ile kendimi bir masal dünyasında hissederdim. Bazen çayla taze ekmek ve eski kaşar da hoşuma giderdi. Hocalar konuşurken ben de çizim yapardım. Bitki resimleri olan kitaplar verirlerdi, incelemem için. İlk öğrendiğim "botany", "acer" gibi sözcükler. Hem göz hem de kulak aşinalığı oluyor. Kürsüdeki eski ağaç mobilyaları çok severdim. Benzer bir sehpa Suadiye'deki evimizde ve her baktığımda fakülte'deki çocukluk günlerim aklıma gelir. Yıllar sonra Hayrettin amca benim nikâh şahidim oldu. Fotoğraftaki mutlu yüz ifadesi duygularını yansıtıyor. Başardıklarımla hep gurur duydular. Oğlum Utku'yu da küçükken babam fakülteye çıkardı, Arboretum'a ve yurt içi mesleki gezilerine götürdü. Utku da benim gibi bu bilgilerle donandı. Babamın duygularını bu bağlamda dile getirmek isterim. 1986 yılında Lamaze Method ile oğlumun dünyaya getirdiğimde babam da yanımdaydı. "30 yıl sonra evladım oldu" diye heyecanla mutluluğunu dile getirdiğinde annemle birlikte hayretle yüzüne bakmıştık, biraz da içerleyerek tabii. Ancak "Albert

Einstein & Mileva Maric Aşk Mektupları" nı okuyup kitaplığıma kaydederken alınganlığım geçmişti. Zira Einstein hamile nişanlısı Mileva'ya mektubunda oğlu olacağını varsayarak hayallerini dile getiriyor, ama kızı oluyor.

S6. Hocanın doktora, doçentlik tezlerini anımsıyor musunuz? Bu süreç sizin açınızdan nasıldı?

Doktora ve doçentlik tezlerini hazırlama süreçlerinin heyecanlarını birlikte yaşadık. Eve geldiğinde, yemek yedikten sonra hep masa başında çalışırdı. Ben de ders çalışırdım. Annem ve Bahriye anneannem de ya örgü örler ya mecmua bakarlardı. Televizyon haftada iki gündü. Babam benim derslerimi ve okula devamımı da takip ederdi. Yıllar sonra küçük banka ajandaları da arşivime dahil olduğunda çok ilginç detaylar okudum. O zamanlar Cumartesi günleri de okula gidilirdi. Babam gitmediğim Cumartesi günlerine "Rengigül okula gitmedi" ibaresi yazmış. O yılların ajandalarında kendi sınavlarını da not düşmüş. Babamın anla-

Fakülte'deki odasında.

Sayın Fahri Korutürk'ten TÜBİTAK ödülünü alırken.

tımı ile devam edeyim: “Doktora, dört sene sürdü. Belgrad Ormanı florası. Bitkiler toplandı, teşhisler yapıldı. Odunsu ve otsu bitkiler topluyorsun. “Familya”larına göre Lâtinçe adlarını yazıyorsun. Varsa Türkçelerini yazıyorsun. Sınava giriyorsun. Üç hoca önünde, sorularına cevap veriyorsun. Yaptığın işi anlatıyorsun. Hocalar uygun bulursa, kabul ediliyorsun. Doktora sınavını, lisan sınavını verdikten sonra, Doçentlik tezi hazırlıkları başlar. “Doçentlik tezim; “Türkiye Akçağaçları”. Profesörlük tezim; “Türkiye Meşeleri”. TÜBİTAK, yaptığım çalışmalardan dolayı takdir etti. 50. Yılı’nda, bilime hizmet etmiş, bilim adamlarına ödül verildi. Doğramacı da aldı, ben de.” dediğini hatırlıyorum.

Prof. Dr. İhsan Doğramacı Ankara’da çocuk doktorum imiş. Annem detaylarını yazdırmıştı. İ.Ü. Rektörü Cem’i Demiroğlu ile çalışırken Doğramacı Hoca’yı karşılar, arabanın arkasında sohbet ederdik. Babam çoğu kişinin gözünde “Çelebi” yaratılıştadır. Hayat mecmuası Sayı: 47, 15 Kasım 1973’te, 250 Kuruş’a satılıyormuş. Kapağında Fatma Girik, en duru güzel hâliyle durmakta. Sayfa 21’deki başlık: “Cumhuriyet devrinin altın adamları: Çalışmaları, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun 50. Yıl ödülü ile değerlendirilen bu bilim adamlarının ortak özelliği, Cumhuriyet döneminde dünyaya gelmiş ve bu ödülü son üç yıl içindeki araştırmalarıyla kazanmış olmalarıdır” diye devam ediyor. “Araştırmalarıyla Sanayinin Hizmetinde” başlığıyla bir fotoğrafı var. TÜBİTAK’ın 50. Yıl Bilim Ödülü fotoğrafında

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, babamı tebrik ederken yanlarında Yusuf Vardar Bey. Fahri Korutürk, babam profesörlüğe yükseldiğinde de (1.7.1976) telgraf ile kutlama göndermiş. Arşivimde. Yine babamın anlatımı ile devam edeyim: “Kaddafi’ye bir millî park kurduk. Libya’ya gittik. Nihat Balcı, Nihat Uluocak, Selçuk Bayoğlu, Necdet Özyuvacı. Yıl 1979. Üç ay sakalımızı, araziye uygun uzattık! Toprağı, bitkisi, su imkânları araştırıldı. Bir jeep verdiler. Kobralar farkında olmadan önümüzde dolaşüyor. Güzel bir millî park yaptık, raporumuzu da sunduk. Yolda insanlar Mercedes arabada keçisine ot götürüyor, çöpler apartmanın giriş kısmına atılıyordu. Kadınlar, hep altın dişli. “Yılan derileri alacak mısınız?” diye soruyor, “Evet” deyince ayağa kalkıyordu esnaf. Değişik bir deneyimdi; bir ev tahsis edilmiş. Bir aşçı. Yemekleri Türk damak tadına uymadığı için kendimiz yaptık. Etler yerde, pirinç, soğan çuvalla... Kendimize göre yeniden düzenledik.”

Babamın damak tadını ve mutfak mahâretini Nihat (Uluocak) amca şöyle anlatmıştı: “Selvi boylu birisi olmasa da öğrencilik ve asistanlık yıllarında Faik, eni boyuna uygun genç bir “Kasnak Meşesi” endamına sahip sayılabilirdi. Kemâle erdikçe Faik’in eni boyunu geçmeye başladı. Tadanlar bilir, sevgili eşi mahâretli yengemizin lezzetli puf börekleriyle kim beslense olacağı budur. Fakat Faik pek de hazır yiyici değildir. O da eşi kadar olmasa bile, oldukça yetenekli bir mutfak kurdudur. Olmadık malzemelerden nefis yemekler icat eder. Onun bu becerisi ol-

masaydı biz, Arap dünyasında açlığa tutsak olacaktık. Libya maceramız: 1979 yılında Libya’dan bir teklif geldi. Fakülte-den havza etütleri yapacak bir uzman heyet isteniyordu. Konu ile ilgili kişiler görevlendirilerek, Libya’ya gidildi. Çalışma yerimiz eski kraliyetlerin yazlık payitah-tı olan “Bayda” beldesine yakın “Wadi el Kuf” denen ve yerleşimden azâde cesim bir havza idi. Derhâl bir içtima yapıldı. Yetenekler belirlenerek Faik, mutfak reisi seçildi. İaşe, ikmâl ve imalat düzeni kuruldu. Başta Hollanda süt tozu, Bulgarı et, Amerikan pirinç, Arabi ekmek, Kolombia kahve hem en ucuz hem bol temel gıda malzemele-rindendi. Doğal olarak Faik, süt tozuna yan yan bakarken yoğurt uzmanı Nihat Balcı ve sütlaç uzmanı Selçuk Bayoğlu bu tozdan lezzeti kendine has, ne mugaddi gıdalar üretirlerdi! Mutfak reisi-miz ise tadına doyum olmaz pilavlar, pilav artanlarından nefis “Wadi el Kuf” çorbaları ve kendi icadı “Bayda köfteleri” ile bizleri besler idi. Zaman zaman konu-ğumuz olan Arap ve yabancı uzmanların ağız da bu vesile ile tat görmüş oluyordu. Söz aramızda, ekibin diğer elemanları – ben-deniz dahil – bizlerin kur-kaldır ve bulaşıkçılığı da oldukça takdir toplamıştır.” Prof. Dr. Nihat Uluocak’ın sempozyum konuşmasından. “Kasnak Meşesi Sempozyumu ve Türkiye Florası Sempozyumu”, 21-23 Eylül 1998

S7. Siz yüksek öğrenime başladığınızda Hoca hangi aşamada idi?

Biz 1974 ve 1975 yıllarında Londra’da yaşadık. Babam Kew

Garden'da, ERBG'de incelemelerde bulundu ve İngilizcesini de daha ilerletmek için Kennington College'e devam etti. Ben de Trinity House School'da okudum. Okulumu çok sevdim ve beni çok önemli öğretilerle donattılar. İngilizce ve İngiliz Edebiyatı, Tarih, Ticaret, Sosyoloji derslerimizin yanı sıra "General Studies" kapsamında "Cooking for Pleasure" ve "Drama" derslerimiz vardı. Bu dersler uygulamalı derslerdi. Gerçi tarih dersini de video ve slaytlarla öğreniyorduk. İngilizce hocamız ve "Headmaster"ımız Miss. Bates benim tiyatroya ilgimi fark edince, müdür yardımcımıza iletti, London Nautical'a haftanın belirli günleri gitmemi organize ettiler ve yol paramı da her hafta müdür yardımcımızdan aldım. Edinburgh ve Londra'daki okullarımda bana Rosemary diyorlardı. Pasomda da Rosemary Yaltick yazar. Babam hemen yanına Rengigül'ü ekledi. Türkiye'ye döndüğümde lisan puanı ile Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Arkeoloji ve Prehistorya Bölümü'nü kazandım. Ne yazık ki öğrenci olaylarının olduğu dönemdi. Babam o yıl profesörlük sınavına hazırlanıyordu ve akli da bir yandan bendeydi. Beni Ankara'ya trenle kendisi getirdi İstanbul'dan. Dönüşte, trene binerken gözleri doluydu, inerken de çok sevdiği İngiliz pardösüsünü unutmuş. Tekrar sınava girdim ve Hacettepe Turizm İşletmeciliği Bölümünü kazandım. Gerçi Dil Tarih'ten hocam Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal bölümü bırakmamı istemiyordu. Hacettepe Beytepe kampüsü yeni açılmıştı. Doç. Dr.

Emre Kongar, Dr. Hasan Işın Dener hocalarımızdı. O yıl da çok çalıştım ve Boğaziçi Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Bölümüne geçtim. Bu defa da Hasan Işın Dener hocamız Hacettepe'de kalmamı istedi ama, ailem o olaylı günlerde benim yanlarımda olmamı tercih ettiler. Bu dönemde babam profesörlüğe hak kazandı. Çok mutlu olduk tabii. Londra'da araba kullanmayı da öğrenmişti, dersler almıştı. Solak olduğu için İngiliz trafik sistemi babama daha rahattı. İlk arabasını da bu dönemde aldı. Metalik mavi VW Big. Ben de bu pek sempatik arabayla talimler

yaptım. Londra'daki evlenme teklifini kabul etmeyip, iki yıl en olaylı günlerde Ankara'da okuduğum için babam bana "Ah Çalkuşu ah" diye hitap eder ve "petite" diye severdi.

S8. Hoca uzun süre Edinburgh'ta kaldı. Bu süreç onun açısından da dünya botanik bilimi açısından da önemli bir dönemdi. Siz bu döneme ilişkin neler söyleyebilirsiniz?

"Türkiye Meşeleri Teşhis Kılavuzu" kitabının önsözü ile başlayayım: "Akademik kariyere ilk adım attığım yılın sonbaharın-

Edinburgh, 8 Dudley Avenue, 1961

ERBG, 1964. Prof. Dr. Hayrettin Kayacak ziyareti

da, bundan yirmi altı yıl önce 1958 yılında, Orman Fakültesi Botanik Kürsüsü Herbariyumu'nda teşhis yapılamamış, Meşe örneklerinden yüzlercesini, kürsü başkanımızın isteği üzerine, Ankara'ya trenle giderek Fen Fakültesi, Botanik Enstitüsü direktörü merhum Prof. Dr. Hikmet Birand'a ulaştırdığımı ve kendisinin de götürdüğüm örnekleri enstitüdeki örneklerle birlikte İsrail'e, Yakın Doğu Asya'nın Meşeleri üzerinde o yıllarda söz sahibi olan Prof. Dr. M. Zohary'e teşhis ettirmek üzere gönderdiğini, acı bir anı olarak anımsanım. Kuşkusuz aradan geçen çeyrek yüzyıl esnasında, ülkemizin tüm kurumlarında olduğu gibi Ormanlık Örgütü ile Orman Fakültemizin bilim dallarında da küçümsenmeyecek gelişmeler kaydedilmiştir. Bu gelişmeler çerçevesinde Orman Botaniği alanında yararlı çalışmalar yapılmış ve bu arada orman ağaçlarımızın tanınması ve ülkemiz ormanlarındaki ya-

yılışları konusunda bize önemli katkılar ve kolaylıklar sağlayan bir "Herbariyum" kurulmuştur (ISTO). Yıllar sonra, Edinburgh Üniversitesi, Kraliyet Botanik Bahçesi Herbariyumu'nda hazırlanan 10 ciltlik Türkiye Florası (Flora of Turkey and the East Aegean Islands) için Türkiye Meşeleri'nin revizyonunu yapmak şerefi bu kitabın yazarına nasip olmuştur. Orman Genel Müdürlüğü'nün benden; ülkemizdeki meşe türlerinin uygulayıcılar tarafından tanınmasına yardımcı olmak amacı ile bir kitap hazırlama isteminde bulunması üzerine, yukarıda belirtilen çalışmalardan geniş ölçüde yararlanılmıştır." Prof. Dr. Faik Yaltınk, İstanbul, Bahçeköy, Nisan 1984

Babamın 150 yılı içeren aile tarihi kitabımız için anlatımı ile devam edeyim: "1961'de trenle gittim, ilk. Dudley Avenue'de ev buldum, 3.5 pound haftalık. Yan komşumuz Anne ve Adam Thomson idi. Çok iyi insanlardı. Sonra Edinburgh'a çok gidip gel-

dim trenle, uçakla, mavi metalik 1303 VW arabamla. Royal Botanic Garden'da Dr. Davis "Flora of Turkey"e başlamış. Edinburgh Üniversitesi'nde ders veriyor. Çok ünlü bir bahçedir. Ian Hedge, iyi ve yardımsever bir botanikçiydi. Asistan Mark Coode, Türkçe öğrenmeye meraklıydı. Bir Ermeni Bey, İstanbul'u, Türkiye'yi özlemle yâd ederdi; "Hoş geldiniz. Sabah-ı şerifiniz hayırlar olsun" derdi. Bazen de "Nerde o güzelim küfteler?" diye gülümserdi. Fazla işlenmemiş, derli toplu tür zenginliği vardı. Edinburgh'ta luplarla teşhis ediliyor. Ben, daha çok bütün odunsu bitkilerin teşhislerini yapıyorum. Türkiye'den toplanmış bitkiler ile bilgimi tazeliyor, bilgi topluyor ve zenginleştiriyordum. Dr. Davis, yol gösteriyordu, iki asistanla. İlk Türk botanikçiyim ve Edinburgh'ta da Türk yoktu, bildiğim kadıyla. Benim Fransızcadan dönme İngilizcem, İskoç aksanı, bir İngiliz ve Pakistan'dan gelmiş bir botanikçi. İskoç şivesini anlamak bir mesele ama gayret var, gençlik! İ.Ü. Edebiyat Fakültesinde Lâtinçe öğrendim, Perek'ten ders almıştım. Hep Fransızca okumuşum Kabataş'ta. İngilizce için Madam Matilt'ten ders almıştım. Şişli'de bir yerde. Elektrik Etütte Orhan Yamanlar "Lisanınızı da ilerletin" demişti. Toplanmış bitkileri, dosyadan çıkartırsın, bakarsın, teşhis konulmamış, tanımaya çalışırsın, sorarsın, teşhis koyarsan, Lâtinçe adını yazarsın. Teşhis edenin ismi: F. Yaltınk. Kim bilir ne kadar ismim vardır! Gitsem şimdi, saysam!.. Gitgide âşınâ oluyorsun, çok etiket görürsün.

Babam ERBG'daki odasında çalışırken.

ERBG bahçesinde annemle.

Princes Street'te, müzik çalan saatli park vardır. Hava sisli puslu, kışın birden hava kararır. Şehir olarak güzel. Büyük bir imkân, şans bulmuşum. Sâdece özlem! Bir de yemekler damak tadıma göre değildi. Yemekler aynı hasretti. Hastane sistemleri oturmuştu. Midem rahatsız, doktora gittim. "Gel şu gün" dedi, gitmedim. Mektup eve geldi; "Niye gelmedin? Korktun da gelmedin!" diye. İyi idi mahalle doktorları. 1961, 1962, 1964, 1970, 1974, 1978 yıllarında 7-8 defa gittim, uzun kaldım. Sizleri götürmeye çalıştım, görüşlerinizin artmasını istedim. Önce, Mark Coode ve Dr. Peter (Hadland) Davis geldi. Türkiye'yi doluştık, sonra Edinburgh'a davet edildim. 1961'den itibaren hiç irtibatımız kesilmedi. Odunsu bitkileri teşhis ile başladım. Başlangıçta Herbarium'da çalıştım. Teşhisler doğru olunca, Davis'in asistanlarının olduğu odaya aldılar. Mark Coode, Ian Hedge, Jennifer... Dostlarımız oldu. Çok iyiliklerini gördük. Tüm botanik kongrelerine katıldım, an-

neni de her defasında götürdüm diyebilirim. Madrid, Sicilya, Atina, Dolphin, Floransa, Roma, Paris... sempozyumlarda ülkemi temsil ettim. Ne heyecan! Berlin, Alman Dendroloji Cemiyeti 100. Yıl kutlamaları, krallarnın kaldığı yer Austin... Polonya'ya özel davet ile konferans vermek üzere çağırıldım. Prof. Dr. Browicz, Prof. Dr. J. Zielinski dostlarımızdı. Annen Polonya'da haşhaş çiçeklerini görünce "Haşhaş ekmişler. Demek burada da yetişiyor" dediğinde ve eliyle haşhaş tarlalarını gösterdiğinde annenin de doğayı ne kadar iyi tanıdığını anladılar ve mutlu oldular. Kendisine şahane, kıymetli bir Polonya amberi broş hediye ettiler. Tarihi Borscht çorbası ikram ettiler bir gün. Pek sevmiştik. Annen İstanbul'da da aynı lezzette yaptı. Biz de her yabancı ülkeden gelen dostları evimizde, annenin lezzetli yemekleri ve Haydar Bey'den gördüğü konuk ağırlama ile ağırlamaya gayret ettik.

Kanyak fıçılarının yapımı: Fransızcası konyak, Türkçesi konyak!

Tekel, fıçılarını Fransa'dan getiriyormuş. Hayrettin Hoca ile; "Bu meşe bizde yoktur diyemeyiz" diye cevap verdik. "Araştırma yapılsın, fıçı yapımı Türkiye'de gerçekleşsin" diyorsanız yapalım" diye mutabık kalındı. Meşeler, Türkiye'nin değişik yerlerinden alıp, kurutmaya başlandı. Fıçılar yapılıp, yapıştırılmaya... Sonra içine kanyak suması... Ham hâlindeki kısmı sumadır. Her 3 ayda bir degüstasyon yapılıyor. Sonunda, Türkiye'de yapılabileceği ortaya çıktı. Araştırmamızı, orman teşkilatının Ankara'daki bir konferansında anlattık; "En iyi ağaç bizde. Bir teşebbüste bulunulsun" diye görüş bildirdik. Ancak fıçı yapan usta yok! Biçmesini bilen yok! Çok meşgul olduk. "Türkiye'de yoktur" deseydik, uğraşılmayacaktı ama diyemedik. Mantar meşesi denilen bir şey var, kabuğundan çıkarılarak yapılıyor.

İtalyan Bilimler Akademisi'ne üye nasıl seçildim? Türkiye'den bu akademiye beni üye seçtiler. Lâyık görmüşler, bilgi alışverişinde bulundum. "Türkiye Servileri"ni Prof. Dr. Hayrettin Kayacık, Prof. Dr. Gökhan Eliçin ile birlikte tanıtmaya çalıştım Floransa'da.

"Bir Royal Botanic Garden olsun memleketimizde ve 300. yılı kutlansın istemez miyim?" diye soruyorsun. İsterim tabii!.. 1970'te kutlandı, Edinburgh'ta. Dünyanın sayılı botanik bahçesidir. Hakikaten muhteşem bir bahçe! Günde yüzlerce kişi gelip, ziyaret eder. Bahçede, çok büyük açılır kapanır seralar, gölet ayrıca botanikle ilgili çalışmalar yapılır, bitkiler teşhis edilir,

Babamla ERBG bahçesinde.

Edinburgh'ta eğitiliyorum.

çelik dolaplara yerleştirilir. 300. yıl için davetiye mektubu geldi. Fakülte den alınan müsaade ile bu davete icâbet ettik. Annenle birlikte dostumuz Thomson'lar da kaldık. Bahçeler gezildi. Çok kalabalıktı. Bütün Avrupa ülkelerinden botanikçiler geldi. Konuşmalar yapıldı. Direktör Fletcher, çok güzel bir tanıtım konuşması yaptı. Nasıl kurulduğunu dile getirdi. Çalışan botanikçilerin büyük özveriyle çalıştıklarını ve çok yardımcı olduklarını anlatarak, teşekkür etti. Türkiye'yi temsilen ben de konuşmamı yaptım. "Dr. Davis'in "Türkiye Florası" nı yazması ile yarar sağladığını, Türkiye'den ilk defa katılma olanağı yakaladığım için çok şanslıyım, Türkiye adına şükran borçluyum." dedim. Edinburgh Valisi'nin yemeğinde İngiliz protokol görevlisi, masaya vuruyor; "dong!", "Dr. and Mrs. Yaltrnk, Turkey" diyerek içeriye takdim ediliyor. Çok şık bir salonda, herkesin yeri ayrılmış. Herkes oturduktan sonra Vali ile pembemsi şapka, krep şifondan elbisesiyle eşi geldiler. Unutulmaz bir zarâfet! Her gün bir yeri tanıtıldılar. Edinburgh Kalesi tabii en başta... Şehrin dışına yakın

tepede, Tavus kuşu Köşkü'nde muazzam bir yemek verdiler, teraslarda sohbet edildi. Otobüslerde herkesin yeri belli. Zengin bir açık büfe. Çok şık sunumlu, lezzetli bonfile, biftekler, hep eldivenli personel ile servis edildi. Bahçede dar bir yolla varılan köşkte, "Garden party". Meşhurdur zâaten şık "Bahçe partisi" davetleri. Tavus kuşları çok güzeldi. Ağaçlıklar arasında köşk. Bir yanı düz, bir yanı yamaç, ateş böcekleri parlaklığı arasında bahçeye giriliyor, tavus kuşlarının tüm vakûr hâliyle davetlileri karşılıyor... Her gün akşamüstü, aynı filmlerde görüldüğü gibi çadırlar kurulmuş, çaylar, kahveler, bisküvi, viski... "5 o'clock tea"; İngilizlerin meşhur, şık beş çayları! Başka bir gün, "Tattoo"ya çıkarttılar, seremoni izledik. 80 pound verdiler, yansıma hoca getirdim verdim, bana bu imkânı sağladığı için." Prof. Dr. Faik Yaltrnk, 2011

Güler Yaltrnk'in anlatımı ile İskoçya: İskoç kumaşlar yüzde yüz yün. Pardösü, tayyörler kadife... Yün battaniyeler... Örgü moherler yeni çıkmıştı. Çok güzel kumaş mağazaları vardı. İskoç etekler, "Tisle" iğne eteğinde.

Model beğenip, Burda'dan model çıkartarak, Türkiye'ye döndüğümüzde de zevkle, zevk için diktim. Şapkalar... Hanımlar özellikle şapka giyer. Şapka koleksiyonum Edinburgh ve Londra'dan. Baban ilk gidip, geldiğinde bana gül kurusu şapka, kolye, oyuncak dikiş makinesi, kedili köpekli çocuk kitabı getirmişti. Sempatik renkli baskı, kalın bir kitaptı. Haydar babam, her bakışta kahkaha atıyordu. Babama da "Sigara sarma makinesi" getirmişti. O devirde, Afyon'da tütün sarma makinesi, nerde! Pek hoşuna gitmişti. Her Pazar, şehrin dışında kahvaltılar, yemekler, piknikler yapardık Anne ve Adam Thomson'lar ile. Pilav diye bayılıyorlardı. Tel tel dökülür bizim pilav! Edinburgh'ta Afyon usulü: Tas kebab ve pilav! 1964'te üç ay konuşmadan gittin geldin okula. Mahallede oyun oynadın. Sonra birden açıldın. Dualarına kadar öğrendin. Komşu çocuklarla arkadaş oldun sen. 1965'te Türkçeyi unutmaya başladın. İskoç aksanıyla konuşmaya başladın ve dua etmeye onlar gibi. Sen Müslümansın "haç çıkartma" dedik. Okuldan izin istedik, bizim öğrettiğimiz

duaları içinden okudun. Tırnak kontrolü yaparlardı. İlk üç ay bir şey söylüyor öğretmen, anlamıyorsun. “Çizsin öğretmenin” dedim. Öğretmen peçeli bir kadın resmi yapmış!.. “Ailenizde var mı yok mu? Kaç annen var?” diye sormuş. Tek annen olduğunu söyledik. Sonra memlekete gönderdiğimiz mektuplardan fotoğraf istemeye başladık ve gösterdik. Devetüyü manton, kapüşonlu idi. Akşam sekizden sonra çocukları evde, sokakta, otobüste görmek istemiyorlardı. “Senin yatman lâzım, uyuman lâzım” diyorlardı. Princes Street’te çok güzel büyük kumaş mağazaları vardı. Kumaş seçmeden önce, model seçersin. Mağazadaki hanım sana bakar, bedenini söyler. Kaç bedensin; 38, 40, 42... Ne ise... Vücuduna göre... “Bu size olur” derdi. Şöyle bir bakardı vücuduna. İlk önce modelini beğeniriz. Ondan sonra patronunu verir. Sonra kumaşı seçeriz. “Kumaş aldıktan sonra, model ve patron olmaz” derlerdi. Büyük mağazalarda çok büyük kataloglar vardı. Oradan modelini beğeniyorsun. Bedenini buluyorsun. O bedeninin patronunu veriyor sana. Bir kâğıt

içinde yakası, kolu, kol oyukları, her şeyi ile kağıttan patron verirdi. Kumaşını aldığın zaman bu patronu üstüne koyar, biçersin sonra da teyeller dikersin. Tamdır! 1 cm dikiş payı bırakırsın kesmeden. Rulet vardı, o zamanlar. Kovboy ayakkabılarının arkasındaki gibi sapı olan tırtıklı bir âlet. Kopya kâğıdı, patronun üstünden geçersin. İzleri çıkar, kumaşı biçersin. Tam olurdu. Omuzlar; tabii, kendi omuzunu da biraz ölçeceksin. Geniş olabilir, dar olabilir. Yine, İskoç eteklik “Kilt” kumaş torbasında, o kumaştaki renklere uygun yün yumakları, şişleri ve modelleri satılırdı. Kazak mı süveter mi yelek mi ceket mi seçersin, bedenine göre. Modeli, bedeni, şişi... Hepsini bir arada ve uyum içinde zevkine göre bulabilirsin. Yıllar sonra git, aynı yün renginde aynı yumağı yine bulursun. Moher, yün, kaşmir, hafif yünlü, yumuşacık kaşmir gibi angora, “lampswool”. Nasıl oluyorsa “kazan hep aynı kazan”! Formül değişmiyor. Mürdüm eriği, elma yeşili, deniz mavisi... Fermuar, düğme, iplik poşette bir arada. İç içe kombin yapıyorsun kendine. Şık giyinmek, uygun giyinmek

bir sistem ile öğretiliyor. Kumaş seçtikten sonra, yün bulayım, sonra model seçeyim yok! Afyon’da iki sene okuduğum Kız Enstitüsündeki hocamız Hâle Hanım, “Kol takman çok güzel, muntazam” derdi. Hocalarımız ölçüyor, ona göre patron çıkarıyoruz. Kesiyoruz, hocamızın gözü önünde. Prova ediyoruz. Kol takmamı çok beğenirdi. Zarif, esmer bir hanımdı ve çok iyi bir öğretmendi. Siyah saçının önünde bir tutam beyaz bir perçem vardı ve yüzüne çok yakışıyor, suratına bir ışıltı veriyordu. Okulda öğrendiklerimle, babamın ve halandan öğrendiklerim pekişti. Allah razı olsun, Anne de bana dikiş makinesini verdi, Edinburgh’ta pratiğimi geliştirdim. El makinesi ama elektrikli, motor koymuşlardı. Ayağımla basardım... Tırt, tırt... Giderdi o ama tabii ayarlardım. Alışır insan deneye deneye. Dikiş dikmek, örgü örmek zevkli. Kendi zevkine göre model yapıyorsun ve o tek olduğu için daha değerli. Bir tek senin üzerinde. Hem aile bütçesine katkı. Hem zamanını değerlendiriyorsun. Yemek yapmak, güzel sofralar hazırlamak da öyle. Dostu-

Edinburgh, Eildon Street’teki evin önü.

Eğitiliyorum annem ve babamla.

muz Irene, II. Dünya Savaşı'n-da, Amerikalı bir askeri seviyor. Çocuk oluyor, asker dönüyor Amerika'ya... Seneler sonra kızı Amerika'da babasını buldu. Ne hayatlar! Broşlar hediye ederdi, Irene. Zarıftı çok. Anne'in annesi sandviçler hazırlardı, o da broşlar hediye ederdi. Çok kibar insanlardı." Güler Yaltırık, 2011.

Kuşetli trenle İstanbul'dan Londra'ya en nihâyet vardık! Babam, British Council burslusu olduğu için British Council'dan bir yetkili bizi trenden karşıladı. Misafirhânelerine götürdü. Üç gece, büyük eski bir binada misafir edildik. Çok güzel bir yerdedi. Biz, en üst katta kaldık. Merdivenler bana eğlenceydi, trenden sonra. Londra'yı gezdik. O gün bugündür severim. Edinburgh'a trene biletler alınmış. O seyahatin biletlerinin durmasını isterdim. Bizi yine trene bindirdiler. Edinburgh'ta da karşıladılar ve misafirhânelerinde bir hafta misafir ettiler. Dâimi kalınacak ev ararken babamın aklına geldi. 1961'de ilk kaldığı Dudley Avenue'ye gittik. Ev sahibesinin vefat ettiğini öğrendik. Çok üzüldü. Tam dönerken yolda eski komşularından âşinâ olduğu Anne Thomson ile karşılaştık. İnce uzun, koyu kumral dalgalı saçlı, güleç ve konuşkan bir hanımdı. Gülererek, babamı hatırladı ve evlerine davet etti. Hemen çay suyunu koydu ve o tadına doyumaz İskoç bisküvi kutusunu açtı. Büyük Britanya'nın "five o'clock tea" keyfinin ilk orada tadına vardım. Anne, ne kadar iyi bir insandı! Hızır gibi bize yetişti. Sonra, eşi Adam geldi. Boylu boslu, kumral, güleç, halim selim, yakışıklı

bir adamdı. Bizimle ilgileneceklerini söylediler, sıcacık oldu kalbimiz. British Council'daki misafirhânededen birkaç gün sonra, geçici olarak bir hanımın evine geçtik. Bir odasını bize kiralandı. Çok güzel bir at tablosu vardı salonda. Hayranlıkla, tebessümle baktığımı görünce ev sahibesi "Horse" diye işaret etti. O çocuk hâlimle başımı utangaç aşağı yukarı salladım. Atın, "horse" olduğunu biliyordum ama bildiğimi anlatacak lisan bilgim yoktu. Ertesi gün, Royal Botanic Garden'a vazifeye giderken babam, anneme para bıraktı. Haydar Bey'in el bebek gül bebek kızı annemin ilk alışveriş günüydü. Kasaba gittik. Çekilmiş kıymalar dikdörtgen biçimde duruyordu. İşaretle hangisinden ne kadar istediğini anlattı ve parayı uzattı. Selâmlaşarak ayrıldık. Sonra karnabahar, soğan, pirinç ve tereyağı aldı. Ev sahibesi de yardımsever bir hanımdı. Tek tek annemin aldıklarını inceledi. Mutfakta her şeyin yerini gösterdi. Karnabaharı suya bastırıp, içine tuz atmasını anlattı. Minik böceklerden arınması için. Edinburgh'taki ilk akşam yemeğimiz; kıymalı karnabahar, tereyağlı pirinç pilavıydı. Sonraki günlerde, Eildon Street'te ev bulundu. Önümüz nefis bir park, yemyeşil. İskoçya'nın da yeşili, yemyeşildir! Yeşil târifleri de güzeldir; "Apple green": Elma yeşili. Babam, Royal Botanic Garden'daki bilimsel çalışmalarına devam ediyordu. Akademik arkadaşları bizlere yardımcı oluyordu. Hepsi birbirinden iyi insanlardı. Araştırma grubunun başı Dr. Davis'ti. Ian Hedge, Mark Coode ve ailesi. Jennifer ve an-

nesi. Jennifer, güleç yüzlü, uzun boylu, kumral dalgalı saçlı, cana yakın ve zarif bir hanımdı. Hele annesi ne kadar da tatlı, görmüş geçirmiş, gönül alan bir Büyük Hanım'dı. Bana astronot başlık örmüştü. Beyaz, krem İskoç yününden başı ve boynu koruyan, sâdece göz kısmının açık olduğu başlık. Ne kadar severek taktım uzun yıllar, onu hatırlayarak kış günlerinde sıcacık! The Animals; "House of the Rising Sun"-nın dinlendiği yıllar. Ne gitar biliyorum!.. Ne blue jeans!.. Joan Beaz da güzel söyler. Öncesinde Bob Dylan... 60'lı yılların başları... Sonrasında Eric Burdon'un "Oh Lord! Please don't let me be misunderstood" da dilime dolacak idi.

Birinci sınıfa yeni başlamıştım. Sınıf arkadaşlarım "sign of the cross" işareti ile dua ediyorlardı, sabah dersten önce. Ben de onlara baka baka yapıyordum. Annem ise her akşam, ne yaptığımızı soruyordu. O sabah da çocuk aklımla, bedenime artı işareti ile târif ettim. Annem hemen anladı ve bunun bir oyun olmadığı ikâzını yaparak, bana uzun uzun anlattı. Babam da öğretmenimle konuştu. Sınıf öğretmenim, anne ve babamın dileğini anlayışla karşıladı. Ben, o günden sonra avuçlarımı açıp, annemin bana öğrettiği duaları ettim. Diğer sınıf arkadaşlarım da haç işareti yaparak. Aslında, aynı duaları yapıyorduk. Şekli-miz farklıydı. El ele, oyunlar oynadık, dersler dinledik. Allah'ın her evinde, dua edebilmeyi de öğrenmiştim. Edinburgh The Broughton Primary School'daki öğretmenlerime, "Janet & John" kitabımdaki Janet'in "Yürüdüm

ve yürüdüm ve ne gördüm?” felsefesine ve atalarımın öğretilerini bana aktaran anne ve babama teşekkür ediyorum. Ayrıca Edinburgh’ta önemli bir gözlemim daha oldu. Çocuklarda ismi ile ya da geçirilmiş bir hastalık ile ne bir alay ne bir küçük görme ne de bir lâkap takma yoktu. Halbuki ilkokula giden İstanbul’daki okul ve mahalle arkadaşlarımdan bazıları isimleri ile alay edildiğine çok üzülüyorlardı. Yepyeni bir olgu idi Beatles... Beatles Konseri! Evelyn, abla olarak bizi sinemalara götürürdü. Kendisi Beatles konserine. Babası Adam, arabayla konsere bırakır, konser bitimi tekrar gider, alırdı. Konser o kadar kalabalık ki merak ediyor kızını! Ablalar, ağabeyler konserine gidiyordu... Ne gam! Ben de kendi kendime taklit yapıyordum evde, neşe içinde ayaklarımı çevirerek. “She loves you... Youuu... She loves you.” diyerek. Bu şarkıyı taklit ederken ilk kez uzun külotlu çorap giymiştim. Yoktu İstanbul’da. Arkadaşlarım külotsuz giydiği için ben de külotsuz giymiştim, külotlu çorabımı. Annem hemen müdâhale etti; “Sen Türk kızsın. Külotsuz, külotlu çorap giyilmez!” Okulumdaki arkadaşlarımı severdim. Yardımcı olurlardı bana. Okul tam gündü. Beslenme çantam vardı. Ekseri annem öğlen yemeğimi getirirdi. Çünkü okula çok yakındı. Arada beslenme olduğu için beslenme çantasına sandviç ve elma konurdu. Süt ile beraber çok güzel bir tat idi üçgen cheddar’lı sandviç. Hâlâ elma ile peynir ikilisinin tadını pek severim. Hele Stilton’ı... Londra’daki Mrs. Clark’ın hedi-

yesi beslenme çantamın, içindeki çatalı, bıçağı, kaşığı ve iç içe geçerek yer kaplamayan bardağının durmasını isterdim. Elimden tutar gezmeye çıkartır, çikolata almış Mrs. Clark. Bir gün de çanta almış.

“Faik Yaltınk’ın 1961 yılında İngiltere’ye ilk gittiğinde fakültede okuduğu derslerin ve o derslerden aldığı notların transkripsiyonu gerekmiş. Dekanlıktan sağladım. O kadar kolay oldu ki İngilizce bu bilgileri yazmak; tüm notlar “excellent”. “Excellent” kelimesini de ben o zaman öğrendim. İngilizcem yoktu. Ama iki tane de “good” yazılı idi. O da iyi demekmiş. Fakültemizin İstanbul Üniversitesi’ne bağlandıktan sonra, 1948’den bu yana ondan daha üstün notlara sahip olmuş hiçbir mezunu yoktur.” Prof. Dr. Burhan Aytuğ sempozyum konuşma metninden, “Kasnak Meşesi ve Türkiye Florası Sempozyumu” 21-23 Eylül 1998.

S9. Hocanın meslekî hayatından kesitleri kızı olarak nasıl yaşadınız, gözlemlediniz?

Babam fakültedeki derslerinin, vazifelerinin yanı sıra 1959 yılından itibaren Hayrettin (Kayacık) amca ve Burhan (Aytuğ) amca ile birlikte Atatürk Arboretumu’nu kurmuşlar. İlk fidanı babam dikmiş, fotoğrafları var. Bu süreçte ERBG ve Dr. Davis ekibiyle yakın çalıştı. Dr. Davis ile ilgili detaylı bir makalem var. Yine bu süreçte Galatasaray Özel Eczacılık Fakültesi’nde dersler verdi. Eczacılıkta Botanik: “Büyük Atatürk’ün, 1930 yılında söylediği bir söz var. Şöyle diyor; “Öğrenci her ne yaşta olursa olsun, onla-

ra geleceğin büyükleri gözüyle bakılmalı ve öyle muamele edilmeli”. Sayın Hocam F. Yaltınk, âdeta bu misyonu yüklenmiştir. Biz öğrencileri onun nazarında birer büyük insandık. Dersini bitirdikten sonra etrafına halkalanıp, konuşma fırsatı bulabilirsek kendimizi çok iyi hissederdik. Çok mutlu olurduk. Eğer Sayın Hoca’mın bu tavrı, tarzı ilaç yapılabilirseydi, ampul, süspanسیون veya tablet olarak; herhâlde dünyada satış rekorları kırardı. Bunu yapan arkadaşımız da çok güzel köşeyi dönerdi. Sayıları binli rakamlarla ifade edilen, bugün eczacı ünvanını kazanmış bizler, gerek derslerimizle ilgili, gerekse sosyal açıdan gösterdiği emek ve çabalar için kendisine çok şeyler borçluyuz. Bu borç ödenmez bir borç...” Galatasaray Eczacılık Yüksek Okulunun 2. sınıfında okutulan “Genel Botanik” dersini 1970-71 yılında alan eczacı Sedat Can’ın, “Kasnak Meşesi ve Türkiye Florası Sempozyumu” (21-23 Eylül 1998) konuşmasından.

Babam ekskürsionlara çıktı. Yurtiçi ve yurtdışı sempozyumlarda ülkesini temsil etti. Hayrettin (Karaca) amca ve Nihat (Gökyiğit) amcanın dostu olarak danışmanlıklarda bulundu yıllarca. Üniversite bilim dünyası ile iş adamlarının sinerjisine çok iyi örneklerden biridir bu çalışmalar. Bu konuyu çok önemsiyorum. OPTIMA: Organization for the Phyto-Taxonomical Investigation of the Mediterranean Area (Akdeniz Bölgesi Bitki Sistematiği Araştırmaları Organizasyonu); International Dendrology Society, London (Uluslararası Dendroloji Derneği) ve

International Oak Society, U.S.A. (Uluslararası Meşe Derneği, A. B.D.), L'Accademia Italiana di Scienze Forestali – Firenze, (İtalyan Bilimler Akademisi) üyeliğine, İstanbul Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kuruluna YÖK tarafından üye seçildi. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Danışma Kurulu üyeliği yaptı. Hindistan Kalyani Üniversitesi'nce (Batı Bengal) bir doktora ve bir profesörlük için iki defa dışarıdan raportör seçildi. Bu vazifelerinin yanı sıra halkı bilinçlendirmek ve farkındalık yaratmak amacıyla Atlas gibi dergilerde, Cumhuriyet Bilim Teknik'te yazılar yazdı. Emekliliğinde de devam etti. DHKD ile Dendroloji Okulu Projesini kurdu. TRT televizyonu ve özel televizyonlarda konuk konuşmacı olarak davet edildi. Akmerkez, Tekfen, Eczacıbaşı gibi büyük kuruluşlara danışmanlık yaptı. Okulum Boğaziçi Üniversitesi korusunun arboretum olarak tescillenmesini sağladı.

10. Hoca'nın emeklilik dönemine girmesi nasıl oldu? Çalışma temposu düşmüştür biraz?

Öğrencileri, asistanları profesör olmuştu. Babamı ziyarete geliyorlardı. Çok duygulanıyorlardı. 10 Ekim 2014 günü, Prof. Dr. Ünal Akkemik, Dr. Hatice Yılmaz, Doç. Dr. Nesibe Köse, Yrd. Doç. Dr. Nurgül Karlıoğlu, Tuncay Güner babamı ziyarete geldiler. İ.Ü. Orman Fakültesi Botanik Bilim Dalı, iki cilt olarak, 41 bilim insanı tarafından yazılan "Türkiye'nin Doğal-Egzotik Ağaç ve Çalıları" kitabını hocalarına takdim ettiler. "Bu

eser; Orman Botaniği'ne yapmış oldukları büyük katkılardan dolayı saygıdeğer hocalarımız Prof. Dr. Hayrettin Kayacık ve Prof. Dr. Faik Yaltırık'a ithaf olunur" ifadeleri ile gelecek nesillere örnek bir kadirşinaslık göstermişlerdi. Mevlevî büyüklerimizin "Niyâz Zinciri" dedikleri gibi. Kapaktaki fotoğraf (Mehmet Fırat): *Rhamnus kayacikii* Davis & Yaltırık, *Crataegus yaltirikii* Dönmez. Fest Travel ile olan çalışmalarını da Faruk Pekin'den aktarayım: "Efsane Hoca'ya ziyâret: FEST Travel Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Pekin ile Flora Rehberimiz Necmi Aksoy yıllarca FEST Travel gezilerinde gezginlere ağaçları, bitkileri, çiçekleri öğreten, onları sevdiren, orman dünyamızın en üretken, en yaratıcı, en sevilen hocası Prof. Faik Yaltırık'ı evinde ziyâret ettiler. Eşi Güler Hanım ve kızı Rengigül Hanım ile birlikte eski günleri andılar. Necmi Aksoy ziyârette, kendisinin bulunduğu ve literatüre hocasının adıyla kaydını yaptırdığı *Centaurea yaltirikii* N. Aksoy, H. Duman & A. Efe (Düzce Peygamber Çiçeği) çiçeğin fotoğrafını hocasına takdim etti. "31 Mart 2014" gibi yazılan fotoğraf ve detaylarıyla arşivimde.

Beni yüreklendiriyordu 150 yıllık aile kitabımızla ilgili ve anılarını kaleme alıyordum. İstanbul ve yurt içi geziler yapıyorduk. Hayatının son yıllarında Uyumkent'teki yazlığımızda daha çok vakit geçirir olmuştu. Bol bol bulmaca çözüyordu. Prof. Dr. Kenan Binak ve Yurdun Binak gibi kıymetli komşularıyla sohbetli toplantılar, Utku ve arkadaşları gençlerle şakalaşarak mutlu bahtiyar bahçesiyle il-

gileniyordu. Kışın ise Levent'te emekli meslektaşları, eşleriyle ya da Nihat (Gökyiğit), Hayrettin (Karaca) amca gibi dostlarıyla buluşuyordu. Kabataş Erkek Lisesinin meşhur ve geleneksel pilav günlerine gidiyor ve eski günlerini yad ediyordu. İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesinin bahçesinde düzenlenen ödül törenlerine iştirak ediyor, ödülünü Dekan Prof. Dr. Ahmet Yeşil'in elinden alırken çok mutlu olmuştu, diğer kıymetli hocalar gibi. Fotoğraf ve belgeleri arşivimde. Telefonla teşhis için sorular soruyorlar, danışıyorlardı. Bazen ziyarete geliyorlardı, babam da bilgilerini ve dia arşivini paylaşıyordu. Sanal dünyada kendisiyle ilgili çıkan haberleri okuduğumda, tebessüm ediyordu. "Çok hizmet vermiş olduğumu yazıyorlar baba" dediğimde "vazifemiz" diyordu. Bir keresinde ağaçlar.net amacımız bölümünü okumuştum: "Ağaç ve orman konusunda Türkiye'nin önde gelen bilim adamlarından biri olan Prof. Dr. Faik Yaltırık, ağaçlar konusundaki cahillikten yakınıp, bu konudaki üzüntüsünü şöyle dile getirmişti: "Üzülerek belirtmek isterim ki, halkımızın büyük çoğunluğu, gördüğü her türlü iğne yapraklı ağaca çam deyip geçer. Detaylarla uğraşma zahmetine katlanmayız, fark olup olmadığını merak etmeyiz. Lütfen çam saplantısından kurtulun. Her gördüğünüz iğne yapraklı ağaca çam demekten vazgeçin". ağaçlar.net; ağaçlar konusunda Türkçe bir internet sitesi olarak var olmasını, Sayın Faik Yaltırık'a ithaf eder.." Tebessümle "eksik olmasınlar" demişti.

S11. Ormancılıkla ilginiz ne düzeyde? Örneğin tanıdığınız ağaçlar var mı? Eğer varsa bu ağaçları size hoca mı öğretti?

Çocukluğumdan beri babamın yerli yabancı meslektaşlarıyla tanıştım. Kimisiyle dost oldum. Babam vefat ettikten sonra da kopmadık. “*Rhamnus kayacıkii* Davis et Yaltınk” dendiğinde Dr. Davis’i 6 yaşında tanıdım. “*Pyrus yaltirkii* Browicz” dendiğinde Dr. Browicz’i, Polonya’dan gelişlerini, annem ve babamın Polonya’ya gidişlerini hatırlarım. Polonya amberinin çok kıymetli olduğunu bilirim. Hemen her meslektaş evlerimizde ağırlamış, bazen birlikte seyahatler yapmışızdır. “II. Uluslararası Balkan Flora ve Vegetasyonu Sorunları Sempozyumu”nda görev aldım ve benim BÜ’deki stajımdı, staj raporumu da zevkle yazmıştım. Her bir uluslararası sempozyum, kongre, toplantı bir turizm girdisi ve ülkemizi tanıtmaktır, önemlidir.

Söyleşimimde kısaca değinmeye çalıştığım gibi orman, orman botaniği konularına doğduğumdan beri göz ve kulak dolgunluğum var. Tıpkı annem, anneannem yemek yaparken yanlarında dururdum. Tek başıma kaldığımda onlardan gözlemediğim gibi yapardım. Tanıdığım ve sevdiğim ağaçlar, bitkiler, çiçekler var ve bunlar kalemime yansıyor. Yarıdılış olarak romantik, duygusal bir yapım var. Tabii 6 yaşında gittiğimiz Edinburgh ve ERBG’nin hayatımın şekil almasında büyük etkisi oldu. Seralarında, bahçelerinde yaşamak insana çok şeyler katıyor. Kew Garden gibi. Böyle millî park ve bahçeleri çok severim. Yıldız Sarayı bahçesindeki ağaçlar, sera, meşe pala-

mutlarıyla oynaşan sincaplar bir ömre bedeldir. İhlamur Kasnı gibi. İhlamur Kasnı’nda resim ve drama derslerine götürürdük oğlumuzu, eşim Ersin ile. Doğa içinde eğitim, önemlidir. Meşe yaprağı kemerim vardır, özel yapım. Kumaş desenlerinde ve takılarda da ağaçlar, doğadan gelen güzellikleri tercih ederim ve çok hoşuma gider. İskoç thistle gibi. Amber, coral gibi. Koleksiyonum var. Rhododendron’a bayılırım. Atlas sediri, mavi ladin, oya ağacına, servi kozalaklarına, kokulu ardıçlara, fıstıkçamlarına, manolya, yasemine, begonvil ve nicesine bayılırım. Cidde seyahatimizde begonvile cehennemiyi dediklerini öğrenmişim elit eski Osmanlı kökenli bir İstanbullu hanımefendiden. Yedigâr sofratakimlerimiz de babamın bilimini, annemin zevkini yansıtır ve benim için çok kıymetlidir. Özeldir, güzeldir. Ah! Orman ve Av Derginizde daha fazla yerimiz olsaydı da ağaç ve botaniğin sanata, kitaplara, tekstile, takılara, sofratakimlerine, ev eşyalarına yansıyan koleksiyonlarımı, yedigârları sizlerle paylaşabilseydim, anılaryla.

Babam başta hocası Hayrettin (Kayacık) amca olmak üzere hocalarına, meslektaşlarına, ailelerine, öğrencilerine, orman ve botanik, bilim camiasına çok önem verirdi. Hocalarının, meslektaşlarının bir bilgi eksikliğini fark ettiğinde onu nasıl dile getire-

ceğini günlerce düşünür ve lisani münasiple görüşlerini aktarmaya çalışırdı. Ben de hocalarıma, büyüklerime saygıda kusur etmemeye gayret gösteririm. Babamın ortaokulda resim hocası Zühtü Müridoğlu imiş. Çizimler yaptığında “Bu ne muhayyele” dermiş Zühtü Hoca. Babam çok kuvvetli hocalardan yetiştik derdi.

Babamın tâbirleri, benzetmeleri, çizimleri, öğrencilerinin aklında kalsın diye: “İki elim ile Türkiye haritası çocukların çok hoşuna gider. Kafada kalıcı.”, “Parmagınızla çevirin, göknar yaprağı dönmez iki parmak arasında.”, “Ladinin iğne yaprağı dört köşe olduğu için parmak arasında döner.”, “Kozalak aşağı doğru sarkıyorsa ladin, yukarı dik duruyorsa göknar.”, “Sedir ağacı, divandan aklınızda kalsın.”, “Yapraklı ağaçlarda çınara benzeyen yapraklar karşılıklıysa akçaağaç.”, “Çınarda yapraklar sarmal dizilmiştir.”, “Yaş tayini; yapraklı ağaçlarda kesilir, yıllık halkalar sayılır, ilkbahar odunu açık, yaz odunu koyudur. Yaz odunu yavaş büyür, koyu olur. Koyu mu açık mı sayılacak. Koyudan sayılır çoğunlukla, kolay olur.” cümleleri meşhurdu.

Sokakta da “Aman baba, sâkin ol” derdik ama o yine de; “Çocuğum, çocuğum sallama şu ağacın dallarını, senin kolunu sallasa birisi, ne yaparsın?” dediğinde, çocuklardan çok anneleri bir tuhaf olurdu. Şimdi akademik kariyerlerinde başarı ile yükselen öğrencileri, derslerde öğrencilerine, “Siz bu dersi Faik Hoca’mızdan dinleyecektiniz” diyerek, hocalarından öğrendikleri, severek özümstediklerini, bir sonraki kuşağa aktarıyorlar. Prof. Dr. Faik Yaltınk deyince, öğrencilerin aklına geliveren: “Gürgen ağacının gövdesi, varisli hanımların bacaklarına benzer. Olukludur.”, “Kayın ağacının gövdesi ise bir manken bacağı kadar düz ve pürüzsüzdür.”, “Kızılçama uzaktan baktığınızda, kozalaklar; ağacın üzerine yüzlerce kuş konmuş gibi bir görüntü verir.”, “Kabuk, ağacın kimlik kartıdır.”, “Beklemediğiniz bir yerde tanıdığınız bir bitkiyle karşılaşmak, yıllardır görmediğiniz bir dostunuzla karşılaşmak gibidir.”

Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) ile ilgili anımı da aktarmak isterim. 1972 yılında babam “Size, İsviçre Alpleri’ni göstereceğim” diyerek bizi Trabzon’a götürdü. KTÜ yeni kuruluyordu ve “pır pır” dedikleri uçaklarla gidip geliyorlardı hocalar. KTÜ kampüsünde kaldığımızda, bir Baron’un çift olarak yaptırdığı Atatürk’ün köşkünü ziyaret etmiş, Levent komşumuz Nejat - Firuzan Ongan’a ait köşkte ve etkileyici bahçesinde hoşça vakit geçirmiştik. Dr. Rahim (Anşin) abi ve Hazire abla, bizleri babama hürmetiyle gönülde ağırlamıştı. Pazarındaki yöresel tatları, enfes balığı, “Muhlama”

ve “Kaygana”sı, mis gibi çayı, peşkirleri, telkârileri, esprili insanları, dinamik folkloru, kemence ve horonu, bedesteni, Boztepe ve Soğuksu’nun gizemi ile dimağımda yer eden müze kentlerimizden biri, Trabzon. Rahim abinin anısını paylaşmak isterim: “Uçan Profesörler - Trabzon Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Kuruluş Yılları: “1971 yılının sonları, Orman Genel Müdürlüğü Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü Boyabat Orman İşletmesi Göktepe Orman Bölge Şefliği görevindeyken bir gazete ilanı ile haberdar olduğum asistanlık duyurusu üzerine girdiğim Orman Botaniği sınavında başarılı olarak, 1972 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesinde, Türkiye’nin 2. Orman Fakültesi olarak eğitim-öğretime başlayan Orman Fakültesi Orman Botaniği Kürsüsü (şimdiki adıyla Orman Botaniği Anabilim Dalı)’nın ilk kadrolu öğretim elemanı olarak göreve başladım. Derslerimiz, üniversitenin diğer bölümleri gibi “uçan profesörler” olarak adlandırılan öğretim üyeleri tarafından veriliyordu. Bu bağlamda, benim de lisans öğrenimimden çok sevdiğim değerli hocam Prof. Dr. Faik Yaltınk, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesinden gelerek “Açık ve Kapalı Tohumlu Bitkiler” derslerimizi veriyordu. Ben de kendilerine ders ve uygulamalarda yardımcı oluyordum. Bir süre sonra, bir başka değerli hocam Prof. Dr. Burhan Aytuğ’un başkanlığında oluşturulan bir jüri tarafından yapılan doktora giriş sınavını (Yabancı dil) kazanarak doktora tezime başladım. Sıra tez konusunun

belirlenmesine gelmişti. O sıralar İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Botaniği Kürsü Başkanı olan değerli merhûm hocam Prof. Dr. Hayrettin Kayacık’ın yönetiminde, Prof. Dr. Faik Yaltınk hocamla çalışmam kararlaştırıldı. Çünkü o yıllar üniversitelerde etik olarak, kürsü başkanının onayı alınmadan tez çalışmaları yönetmek pek olağan değildi. Aslında olay tam da benim istediğim gibi geliyordu. Faik Hoca’mı çalışmayı çok istiyordum. Tez konum olarak, 1970’li yıllardaki adıyla Meryemana Araştırma Ormanı Florası’nı çalışacak ve alt flora ile bitki sınıfları arasındaki ilişkileri inceleyecektim. Sevgili Faik Hoca’m, bir hafta derse gelip, Trabzon’dan dönerken benden bir ön çalışma yapmamı istedi. Meryemana yöresinden bitkiler toplayıp, kurutacak ve hocam tekrar Trabzon’a geldiğinde teşhis çalışmalarına başlayacaktık. Müthiş bir heyecan içindeydim. Hemen büyük bir istekle Orman Bölge Müdürlüğünden araç talep ederek arazi çalışmasına başladım. Çok sayıda bitki örnekleri toplayıp, kuruttum. Hocam döndükten sonra bir ders aralığında, heyecanla kuruttuğum ve Orman Botaniği öğrenci laboratuvarındaki fayanslı masalara sıraladığım örneklerimi hocama göstermek için birlikte laboratuvara indik. Çok heyecanlıydım. Faik Bey Hoca’m, önce bitkilere sırayla baktı. Ben teşhise başlamak için can atıyorum. Hocam ani bir refleksle bitki örneklerini teker teker kucaklayıp, çöpe atmaya başladı. Adeta çıldırmıştı. Yıllar boyu son derece sakin olarak bildiğim

Faik Hoca'm tamamen başka biri olmuştu: Hiç konuşmuyor bitkileri çöpe atmaya devam ediyordu. Ben tam bir şok yaşıyordum, ne olup bittiğini anlamaya çalışırken hocam hiçbir şey söylemeden laboratuvardan hızlıca çıktı! Ben de arkasından çıktım, tekrar derse girdik. Gözlerime inanamıyordum, hocam gayet sakin ve güler yüzle ders konularını o akıcı üslubuyla anlatmaya devam ediyordu. Benden ders materyali getirmemi istedi. O arada olup bitenleri çözmek için zaman kazanmış oldum, sevgili Faik Hoca'm bitkileri yöntemine uygun iyi kurutmadığım için bu tepkiyi verdiği kanısına vardım. Zaten durum apaçık belliydi! Örneklerin birçoğu kararmış, nemli iklimin de etkisiyle küflenmişti. Ancak ders sonrası bu konuyu hiç konuşmadı. Olgunluğu ve sevecenliği aynen devam etti. Bir sonraki dönüşünde bana "Herbaryum tekniği ve bitki toplayıcılarına tavsiyeler" adlı makalesini getirdi. Bu benim akademik yaşamımda incelediğim ilk ciddi makalem oldu. Çünkü o yıllar kürsü yeni kurulmuş, tüm çalışmaları bizzat benim yapmam gerekiyordu. Sonra hız-

la literatür ve kitap alımları ile işe başladım. Tez çalışmam için binlerce bitki toplayıp kuruttum. Teşhislerini yaptım. Bu örnekler 1973 yılında tarafımdan kurulan, bugün yaklaşık 20.000 örnek sayısına ulaşan Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Herbaryum (KATO)'unun çekirdeğini oluşturdu. Derken 1976 yılında tez çalışmamı başarı ile tamamlayıp Orman İlimleri Doktoru ünvanını aldım. Bu benim akademik yaşamımda hiç unutmadığım ve çok öğretici bir anım oldu. Yıllarca öğrencilerime anlatarak, bitki kurutmanın ve herbaryum yapmanın son derece ciddi bir konu olduğunu vurgulamaya gayret gösterdim." Prof. Dr. Rahim Anşın, 2015.

S12. Etkinliklerinize ve yaşam tarzınıza bakıldığında doğaseverliğiniz öne çıkıyor? Bu yönünüzün Faik Hocanın kızı olmanızla ilgisi nedir sizce?

Tabii etkili oldu. Doğa ile bütünleşirim. Doğa betimlemeleri olan yazarlar ilgimi çeker. Tablolarda da çok hoşuma gider. Savaşlara, depremlere, orman yangınlarına çok üzülürüm. Şöyle bir yazım var: Bir ikindi vakti, hafif bir meltemde reçine, çimen ve iyot

kokusunu içine çekerken kayalara vuran dalgaların sesini, sığırcık ve saka kuşlarına karşın cıvıltılarını dinledin, dinlettin mi? Ya da balıkçıl olmak istedin mi? Zarif, upuzun, ince boynuyla. Suyun içine aniden dalıveren ve nereden çıkacak diye merakla beklenen. Sonra yine aniden kanatlarını çırpıp, uçabilen. Sevdiğinle, dalgalar sahile doğru gelirken birlikte nefes aldınız, çekilirken verdiniz mi? Doğa ile bütünleştiniz mi? Romantizm doğa ile beslenirken doğanın romantizmi ruhumuzu beslenmeye başlar, ilham verir. Ancak bir geminin kaptanı iseniz: Denizin dalgaları uyulması gereken bir frekanstır. Dalgalara uyum sağlamak, iyi geçinmek şarttır. Tabiat kuvvetlerine karşı gelinemez. Hiçbir şey bu kuvvetin üstünde değildir. Geminin sağlam kalması önemlidir. Babamın çalışmalarını, kitap, defter ve belgelerini, fotoğraf ve diaları, kendisinin adı geçen kitap ve makaleleri de RE Books Arts Rengigül Ural Kitaplığında kayıt altına aldım, almaktayım. "CENTO Çerçevesinde İngiltere'de eğitim gören Fakülteniz asistanlarından Faik Yaltınk hakkından İngiltere Büyükelçiliği'nden

1963-1964 ERBG bahçesinde annemle.

1974-1975 Londra'da okurken.

alınan mektubun bir örneği ile mektupta sözü geçen sertifikaya ilişikte gönderilmiştir. Tarım Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü. 19 Kasım 1964” gibi tüm belgeler kayıtlı. Birkaç örnek vereyim: “Pazartesi sınıfta Faik Hoca’nın kulağını çınılattım. Toroslar’a ait slayt vardı. “Bir Lübnan sediri. “Yaşlı Lübnan sediri, elleri yana doğru açık Zeybek oynayan Efelere benzer” derdi hocamız, aklınızda kalsın, çocuklar” dedim. Gülüştüler, eminim akıllarında kalacaktır. Bugün de hocamı aradım. Prof. Dr. Asuman Baytop Hoca’mızı kaybettik. Acaba katılabilir mi diye ama pek hâli yoktu. Siz arayınca yüreğim ağzıma geldi. Tabii bulurum Kafkas ıhlamurunu. İlk Kafkaslar’da bulunduğu için “*Tilia rubra* D.C. subsp. *caucasica* (Rupr.)”, “caucasica” dendiğini sanıyorum. Faik Hoca’m tavsiye etmişti, güneydeki yayılışını, yoksa ilk Karadeniz Bölgesi’nde yayılış göstermiş.” Prof. Dr. Meral Avcı, 2015

Prof. Dr. Melih (Boydak) abi de “Türkiye’de Anadolu Karaçamının Yeni Bir Varyetesi” adlı makalesinde babama teşekkür etmiş: “İki yeni varyetenin ta-

nımlanması konusunda önemli katkıları olan Sayın Prof. Dr. Faik Yaltırık’a teşekkürü bir borç bilirim. Bu varyetenin Latince tanımlanması konusunda da Sayın Prof. Dr. Faik Yaltırık yardımcı oldu ve Latince, Royal Botanic Garden – KEW’de görevli botanik uzmanı Sayın Mark Code tarafından yazıldı. Kendilerine teşekkür borçluyum.”, “Saatçioğlu (1955) ve Acatay (1956), yukarıda sözü edilen çalışmasında varyeteleri doğrudan tür kademesine bağlamıştır. Ancak bugün Gaussen ve arkadaşları (1964) tarafından yapılmış olan ayırım, karaçam için en geçerli sınıflama olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle Yaltırık (1986), bu varyetelerin alt tür (pallasiana) bağlanması zorunluluğunu vurgulayarak, gerekli taksonomik kademe düzeltmelerini yapmıştır: *Pinus nigra* Arnold. subsp. *pallasiana* (Lamb.) Holmboe var. *şeneriana* (Saatçioğlu) Yalt., *Pinus nigra* Arnold. subsp. *pallasiana* (Lamp) Holmboe var. *pyramidata* (Acatay) Yalt.”.

24-26 Kasım 2020 tarihlerinde “Karaçam Çalıştayı” yapılmış. İlk oturum Prof. Dr. Faik Yaltırık Oturumu. Oturum Başkanı: Prof.

Dr. Zeki Kaya. Duygulanarak arşivime aldım. Zeki Beye ve emeği geçenlere çok teşekkür ederim. Burada şunu vurgulamak istiyorum: Babam ebediyete intikal etti, ama yetiştirdiği öğrencileriyle, kitaplarıyla, soyadı ile bitki ve ağaçlarla yaşamaya devam ediyor. Bundan güzel ne olabilir ki! Ben de naçizane gelecek kuşaklara başta babam olmak üzere aile büyüklerimi, hocalarımı, iş hayatımdaki deneyimlerimi elimden geldiğince aktarmaya, kayıt altında tutmaya özen gösteriyorum. Beni en çok etkileyen unsurlardan biri de babamın kitaplarındaki ithafları olmuştur. Bir örnek: “Kitabımı iki yakın büyüğüme; henüz babam beş yaşındayken vatan topraklarını düşmanlara karşı korumak üzere, Gelibolu Savaşları’na katılarak yirmi iki yaşında şehit düşen Hüseyin dedem ile 1910-1940 yılları arasında Bolu, Mudurnu, Ereğli, Zonguldak, Afyon ve Akçakoca’da, Orman İşletme Müdürlüklerinde Orman Fen Memuru olarak görev yapan, emeklilik yıllarının başında, bir süre kereste ticareti ile iştigâl eden, “memurdan tüccar olmaz” kanısını doğrulaya-

Londra yıllarından.

rak, ticareti bırakıp köşesine çekilen, yaşlılık zamanlarında her karşılaşmamızda “Faik oğlum, açmacılık ve olatmaya nasıl bir çare bulunacak? Ormanlar bu perişan durumdan ne zaman kurtanlacak?” şeklindeki sorular ile üzüntü ve endişelerini dile getiren, yakınlarına ve bana orman sevgisini aşıl原因an güleç yüzlü, iyi huylu ormancı Tayyip dedemin anısına ithaf ediyorum. Her ikisinin de ruhu şad olsun.” Faik Yaltınk, Dendroloji Ders Kitabı: Gymnospermae – Angiospermae

S13. Hoca adına Türkiye Ormancılar Derneğinin seçeceği, orman fakülteleri, Botanik Anabilim Dalında doktora ve yüksek lisans yapan birer öğrenciye her yıl burs verme kararı aldınız. Bu karara nasıl vardınız?

Babam burslu okumuş. Burslu okuyan öğrencilere İngiltere gibi gelişmiş ülkeler çok kıymet verirler. Zeki ve çalışkan olduğunun göstergesidir. Bu öğrenciler gayretlidir. Devletin babama verdiği imkânlarla, Haydar dedemin ve Nevzat babaannemin de maddi ve manevi desteği ile

benim de ufukum gelişti, yurt dışı deneyimleri yaşadım, okuma şansını elde ettim. Okullarımı stajlarımla, yazdığım bitirme tezleri (raporlar) ile bitirdim. İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü, Sandoz ve Koç Holding’de aktif olarak 40 yıl çalıştım. Babam emekli olmadan çok önce, kendisine bir peyzaj danışmanlık firması kurmasını teklif ettim. Eşim Ersin’in fotoğraf stüdyosu ve bahçe peyzajı deneyimleri ile benim PR bilgimle güzel bir ekip oluşturabileceğimizi anlatmıştım, 1981’de. Daha öncesinde (1963) ise Haydar dedemin iki dağı içeren, içinden kaynak suyunun çıktığı çiftliğini özel Haydar Bey Arboretumu olarak kurabilir, Nevzat babaannemin dört katlı apartmanını merkez ofis olarak organize edebilirdi, ancak babamın ticari yönü gelişmemişti. Emekli olan çağdaşları kıymetli profesörler de babam gibi idi. Ara sıra Akmerkez’de toplanırlardı. Oysa ben böyle kıymetli hocaların, en verimli olgunluk çağlarında da yaşlarına uygun olarak topluma fayda sağlayabileceklerini ve kendilerinin de daha mutlu ve motive olacaklarını düşünürdüm, hâlâ

da öyle düşünüyorum. Vefatına yakın bir dönemde benim ne kadar haklı olduğumu söyledi, “Keşke seni yatırımlar konusunda dinleseydik” dedi babam da annem de. İngiliz buna “too late” der. Hayat evre evre. Okuyoruz, aktif çalışıyoruz, emeklilik yaşı geldiğinde emekli olunca da yine çalışıp, üretmemiz gerektiğini düşündüğümünden yıllar önce (2011), Taksim Divan Oteli’ndeki ofisimden saat 18.00’de çıkıp okulum Boğaziçi’ndeki yaratıcı yazarlık derslerine gittim. Geceleri geç saatlere kadar ödevlerimi yaptım. Bu aşamada her zaman bana destek olan eşim Ersin’e teşekkür borçluyum. Nihat (Gökyiğit) amcanın sürpriz doğum günü toplantısında Prof. Dr. Tuna (Ekim) abi babamın, ailemin tüm arşivine sahip çıktığım için beni kutlamış ve eşimin fotoğrafçı olmasının bu konuda büyük bir avantaj olduğunu vurgulamıştı. Çalışmalarım yol aldıkça bir plan yaptım. RE Books Arts Yayınevimi 2017 yılında kurdum. Şahsıma ait biriktirdiğim kitaplar başta olmak üzere aile yadigarlarına sahip çıktım ve Rengigül Ural Kitaplığı’nı kurdum. Firma pa-

İ.Ü. FKB’deyken

İ.Ü. Orman Fakültesinde

tentini aldım. Cumartesi günleri de çalıştığım Koç Grubu'ndan 2019 yılında emekli olup, tüm mesaimi firmama vermeye başladım. Çizimlerimle toplumsal farkındalık adına Florida, Uşak Müzesi, Belarus Çağdaş Sanatlar Müzesi'nde sergilere katılım daveti aldım ve koleksiyonlarda eserlerim yer aldı. Doğaya atıfla yazdığım, çizimlerimle "Büyü-kada'dan Büyüklere Masallar" e-kitaplarımı ve başkaca kitapları yayınladım. Babamın öğrencilik yıllarında tuttuğu önemli bir günlük olan "Avrupa Seyahat Notları 1951 – Faik Yaltınk" defterini e-kitap halinde yayınladım. Sponsor bulmanın zorluklarını bildiğim için kendi sponsorum oldum. Projemi tamamlayabilirsem kitaplığımı bilim, kültür ve sanata açmak, bilgi ve deneyimlerimi paylaşmak arzusundaım.

Bu bağlamda hem babamın adını yaşatmak hem de toplumsal farkındalık bilinci yaratmak adına Prof. Dr. Faik Yaltınk Bursu verme kararı aldım. Bana bu imkânı verdiğiniz için sizlere çok teşekkür ediyorum. Prof. Dr. Faik Yaltınk Bursu'nun her yıl daha da artacağına inanıyorum. Babamı seven sayan öğrencileri, dostlarının çocukları, benim dostlarım hediyeler almak yerine bu bursa kendi adlarıyla da katkıda bulunabilirler isterlerse. Ya da benim yaptığım gibi bir firmaları varsa babaları adına daimî bir burs yaratabilirler. Böylece orman mühendisleri ve hocalarının çocukları babalarının adını yaşatabilir, böyle bir projede yer almak isteyebilirler. Şayet daimî bir burs çekinceleri olursa Prof. Dr. Faik Yaltınk Bursu'na ek

Ülke ormanlarında at üstünde.

1951, Almanya'da faküte futbol takımı maçı.

o yıl kendi babalarının bursunu da ekleyebiliriz diye düşünüyorum. Aklımda babamın hocası Hayrettin (Kayacık) amcaı ve en verimli çağında aramızdan elim bir trafik kazası ile ayrılan, babamın kızı gibi sevip saydığı Prof. Dr. Asuman (Efe) Hanım'ı da anmak var. Ruhları şad olsun. İlk adımı attık, Allah'ın izniyle emekle geliştiririz Prof. Dr. Faik Yaltınk Bursu'nu.

S14.Söyleşinin sonuna geldik. Eklemek istediğiniz bir şeyler var mıdır?

Bana böyle güzel ve ulvî bir imkân verdiğiniz için size, tüm kıymetli ekibinize, değerli üyelerinize çok teşekkür ederim. Orman teşkilatı çok önemli bir teşkilattır. Savaşlarda, doğal afetlerde de her zaman halkın yanındadır. Savaşlarda ağaçların önemini de sohbetimizin sonunda vurgula-

mak isterim. Orman yangınlarında cansiperane çalışırlar. Orman yangınlarında şehit düşen orman mühendislerimizin, tüm orman teşkilatı mensuplarının ruhlarını şad ediyorum. Babamın ruhunu şad ettiğiniz için de tekrar teşekkür ederim. Babam vefat ettiğinde İ. Ü. Orman Fakültesinde 22 Temmuz 2016 Cuma günü saat 14.30'da çok duygulu konuşmalar yapıldığı bir tören düzenlendi. Sonrasında pek çok meslektaş, dostlar, dostlarımız taziyе mesajları göndermişti, arşivlemiştim. Türkçe ve İngilizce olan bu taziyelerdeki ifadeler ortak bir noktada birleşiyordu: Prof. Dr. Faik Yaltınk'ın iyi bir insan olduğu. Öğrencilerinin babamın etrafında toplandığı. Birkaç örnekle sohbetimizi noktalamak isterim, ama önce babamın yeni yetişen botanikçi kuşağına seslenişini, sonra Kabataş Erkek Lisesinden sınıf arkadaşı Prof. Dr. Metin (Sözen) amcanın babam hakkındaki görüşlerini aktarayım:

“Türk Bitki Sistematiği'nin, özellikle yeni yetişen botanikçi kuşağın bilmesini istediğim bir konuyu burada müsaadenizle değinmek istiyorum: Bilindiği gibi Prof. Dr. P.H. Davis, Flora of Turkey'in I. cildinde, İsviçreli botanikçi Edmond Boissier'in klâsik bölgeler taksimatını kullanmıştır. Ben II. cilt için *Tilia*, *Acer*, *Rhamnus*, *Frangula*, *Pistacia*, *Ilex* cinslerinin revizyon çalışmasını yapmıştım, henüz baskıya girmemişti. I. ciltteki Boissier'in coğrafi bölgeler taksimatını kullanmak, bir Türk botanikçisi olarak bana ters gelmişti. Kendisine iki defa mektup yazmıştım. Üçüncü son mektubumda bu taksimat kaldığı sürece, revizyon çalışmalarına devam etmeyeceğimi belirtmiştim. O yıl Dr. Davis bitki toplamak için Türkiye'ye gelmişti, bir kere de yüz yüze

görüştük. Edinburgh'a döndüğünde II. cilt matbaaya verilmiş olmasına rağmen, tüm revizyon çalışmalarından eski taksimat çıkartıldı ve bilinen “Ülkemizin Coğrafi Bölgeler Taksimatı” monte edildi. Genç Türk botanikçileri bu olayı bilmez. O günkü sıkıntılı günlerimi bir kere daha siz dostlarıma hatırlatmak istedim. Yaptıklarımızı geride kaldı. Çok güzel anılarla yaşıyorum.” Prof. Dr. Faik Yaltınk, 7.2.1997.

“Burada ben Faik Yaltınk'ın tüm boyutları ile anlatıldığı bir toplantıda, sivrileşmiş bir Faik Yaltınk'ın önemini vurgulamak için bulunuyorum. Bilim adamı olabilirsiniz. Cumhurbaşkanı da olabilirsiniz. Ama bir şeyi yapamazsınız. O da kuşaklar arasındaki bağın güçlü, geleceği önceden gören kolaylıklara doğru sapmasız insan tipi fazla yetiştiremiyorsunuz. Aranızdaki fark oradan ortaya çıkar.” Prof. Dr. Metin Sözen'in sempozyum konuşma metninden. “Kasnak Meşesi ve Türkiye Florası Sempozyumu” 21-23 Eylül 1998.

“Rahmetli Hocamızın Muhterem Emanetleri, Hocamızın bitki dünyasına devasa hizmetlerinin anısına botanik bahçemizdeki Mamut Ağacını (*Sequoiadendron giganteum*) ithaf etmek istiyoruz. Mamut Ağacı, hocamızın hizmetleri gibi devasa boyutlara ulaşabilen uzun ömürlü bir ağaçtır. Ayrıca hocamızın adının verildiği türler ile hocamızın bizzat betimlediği türlerden bir köşeyi de NGBB Arboretumu'nda meydana getirmeyi tasarlıyoruz. Mamut Ağacıyla ilgili etkinlik için sizce 3 veya 24 Eylül 2016 tarihlerinden hangisinin daha uygun olacağını bildirebilir misiniz? Saygılarımızla,” Prof. Dr. Adil Güner, NGBB Müdürü - A. Nihat Gökyiğit, ANG Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

“Biraz evvel Çok Değerli Meslektaşımız, Ağabeyimiz, Hocamız Prof. Dr. Faik Yaltınk'ın vefat ettiği haberini aldım. Son derece de üzüldüğümü ayrıca belirtmem gerek yok ama gene de belirtmeden edemeyeceğim. Faik Hoca, birlikte çalıştığımız zaman içinde hepimizin saygısını, sevgisini kazanmış nâdir “Hoca”lardan birisi idi. Daha evvelce çeşitli vesilelerle ifade ettiğim gibi ormancı olmasına rağmen biz onu bir botanikçi gibi görür, kendi hocalarımıza gösterdiğimiz sevgi ve saygı ona da gösterirdik. Yaptığı toplamalar ve Edinburgh'ta yazılan floramıza hazırladığı cinsler ile floramıza yaptığı katkılar “Unutulmaz Bilimsel Çalışmaları”dır. Flora için hazırladığı özellikle Meşe ve Akçağaç cinsleri ile ilgili çalışmalarını uzun yıllar unutulmayacak çalışmalar olarak daima hatırlanacaktır. Bilimsel erki yanında rahmetli Yaltınk, insan olarak da saygı ve sevgiyi hak eden nâdir insanlardan birisi idi. Benim zamanımın akademisyen floristik botanikçilerin çoğunun doçentlik sınavımıza da jüri üyesi olarak girmiş ve hepimize yaptığı olumlu eleştirilerle ilerideki akademik hayat ve çalışmalarımız için yol göstermiştir. Ayrıca yaptığımız sohbetler sırasında verdiği derslerle ve söylemleri ile bizim hayat çizgimizde de önemli işaretler koymuş bir Hocamızdı. Hepimizin başı sağ olsun. Kendisine Allah'tan rahmet dilerken Saygıdeğer eşi Güler Hanım başta olmak üzere ailesine en derin üzüntülerimi ve taziyetlerimi sunar, sabırlar dilerim. Mekânı cennet olsun.” Tuna Ekim

“İstanbul Üniversitesinin bilim ve etik bakımından en değerli öğretim üyelerinden biriydi rahmetli Faik Bey. Camide bulun-

mak isterdim mümkün olmadı. Allah'tan rahmet diler, acınıza katılırım.” Hüsrev Hatemi

“Sayın Yaltınk ailesi ve değerli meslektaşlarımız, Prof. Dr. Faik Yaltınk, ülkemizde sistematik botanik bilimine emek vermiş değerli hocalarımızdan biridir. Edinburgh'ta birlikte çalıştıkları I. Hedge ve J. Lamond'un hocamızla ilgili değerli anıları, arazi çalışmalarımızda pek çok ormancının hoca ile ilgili övücü sözleri ve bizlerin kişisel deneyimleri hep aynı konuya işaret etmektedir; Faik hoca iyi bir insan, iyi bir bilim insanı ve eğitimcidir. Faik hocamızı rahmet ve saygı ile anıyor, ailesi ve bilim camiasına başsağlığı diliyoruz.” Ali A. Dönmez, Hacettepe Üniversitesi

“Rahmetli hocayı ilk kez İstanbul Süleymaniye'de, sistematik botanik Doçentlik sınavında jüri üyesi olarak tanıdım. Babacan tavırları ile adayları rahatlatırdı. Diğer jüri üyeleri H. Demiriz, Betül Tutel, Hayrettin Kayacık ve Saffet Baydar idi. Tek hayatta kalan herhalde Saffet hoca olmalı. Allah hepsine rahmet etsin. Son kaybımız Faik hocanın yakınlarına ve çalışma arkadaşlarına sabırlar dilerim. Sonraki yıllarda Edinburgh'taki Güney Batı Asya toplantısında H. Demiriz ile beraber karşılaşmıştık. Daha sonra da İzmir'deki bir sempozyumda, Spil Dağı gezisinde yakından tanıdım. Gençlere devamlı çevresindekiler hakkında bilgiler verirdi. Allah taksiratlarını affetsin, mekânı cennet olsun.” Sadık Erik, Hacettepe Üniversitesi

“Yaşar Kemal Kitaplarındaki Faik Yaltınk Teşhisleri”: '85 yılında Fest Seyahat'i kurduk. Bazı çabalara giriştik. O ara doğayı gezdirmek istiyoruz. Fahri Aral bugün aramızda. Hem hocamızın öğrencisi hem de 1968-1969 döne-

minde Orman Fakültesi Talebe Cemiyetinin başkanı. O aralar da “Tarih ve Toplum”un yönetmeni. Ben böyle arayış içinde olunca “Yahu” dedi “Faik hocadan daha başka kimi bulacağız?” ve böylece Faik hocayla yollarımız kesişti. O aralar biz de dağ tepe yürüyorduk ama o flora denilen şey bambaşka bir olay. Ben her yeri gezdirdim ama hâlâ bilmem. Bu apayrı bir konu çünkü. Önce İstanbul'da Belgrad Ormanı, Atatürk Arboretumu... Hocamızla Mayıs 1992'de başladık. Biz hocanın arkasından yollara düştük. Tabii bu geziler çok ilgi gördü. Hocanın bambaşka bir yeteneği vardı. O anlatma denilen şey çok çok önemli. Önce İstanbul, derken Bursa, Abant, Yedi Göller devam etti. Hoca bazen, çoğunlukla daha doğrusu; takım elbise kravat ile derse girer gibi idi ama bu çok hoş bir olay. Her akademisyen de bunu yapamaz. Faik hocamızın bu özel bir yeteneği idi. Müthiş güzel bir anlatım gücü, apayrı bir değerlendirme. Avuçlarıyla gösteriyor. “Bak burası Ege şimdi. Nehirler böyle yatay gidiyor.” diyor. El kol hareketleriyle müthiş bir anlatım gücü. Ben hocamla iki kere gezi yaptım. Daha doğrusu hocam benim yaptığım gezilere katıldı. Bir tanesi Kapadokya idi. 1993 yılında. Kapadokya'ya gittik. Ben de anlatıp duruyorum ama Kapadokya, sonuçta orada da flora var, benim de çok iyi bildiğim konular değil. “Bak Faruk'cuğum, onlara kriptik bitki denir.” dedi. Ben Kripton biliyorum hayatımda. Biz solcu iken Metin Toker vardı, İnönü'nün damadı. Komünistlere karşılık kripto derdi. Meğer bunlar yer altında olup, sonradan patlayan demekmiş. 1995'te de Karadeniz'e gittik, Güler Hanım ile beraber. Olağan üstü bitki çeşitliliği. Hocam da anlatıyor

durmadan. Hocam konuşuyor, bir ara baktım eşi Güler Hanım hayran hayran dinliyor. Muzırlık ya! Gittim yanına “Güler Hanım ilk defa mı dinliyorsun?” dedim. “Faruk Bey bak çok güzel anlatıyor.” dedi. Hoca adım adım önce İstanbul daha sonra Uludağ florası ardından sayısızca Sapanca, Abant, Yedi Göller gezileri yaptı. Spil Dağı, Kaz Dağları, hep üstüne üstüne getirdi ve geriye efsanevi gezi anıları kaldı. Spil Dağı'nda bulunduğu bitkiler... Hocamız böyle ortalamanın altında gibi kalırdı ama en önde yürüdü. Herkesten canlı giderdi. 1985-1990'larda başladığımız bu gezilerdeki jenerasyon da yavaş yavaş ağaçları, floranı öğrenmeye başladı. Bu da önemli katkı idi. Farklı izler kalmaya başladı. O yüzden hep efsanevi hoca lafını kullandık. Çünkü Faik Hoca hem ağacı sevdirdi, ağacı sevdiren doğayı sevdirdi. Hem doğayı daha anlamlı kıldı. Hem de sürdürülebilir bir gelişme ortamına nasıl sahip çıkacağımızın izlerini verdi. Gerçekten de sonra baktığımızda; bir dergi çıktı Atlas, yayın kurulunda baş kişi. National Geographic Türkçe çıkmaya başladı, hocam başköşede. Böyle önemli bir katkısı var. Benim anlattıklarım kültür gezisi açısından, gezi kültürü açısından hocamızın yeriydi. Şimdi yerini Necmi Aksoy ile doldurmaya çalışıyoruz ama müthiş bir birikimdi. Her gittiği yerde izi vardı çünkü. Orada şu ağacı dikmiş, burada bunu yapmış. Birisine Faik Hoca diyorsun “A!” diye başlıyor. Gerçekten de gezi kültürüne çok büyük bir katkısı oldu hocamızın. Bizim en son etkinliğimiz aslında 9 Nisan'da “Karbon Ayak İzi Ormanı”nın üçüncüsünde 10.000 ağaç dikme günü idi. O alan “Prof. Dr. Faik Yaltınk Alanı” olarak hocamıza ayrılmıştı. Ben burada

sözü bitiriyorum. Benden sonra Fahri Aral konuşacak”, “Orman mühendisi oldum ama meslekte çalışmadım hiç. Yayıncılık yaptım. Hapishanelere girdik çıktık. Bu hapishanelere girip çıktığım zaman Faik Hoca “Yahu, bak! Sana bir şey söyleyeyim. Önce şu okulu bitir.” dedi. “Hocam onu da bitiririz.” diyordum ama 11 sene de bitirdik okulu. 1964’te girdim 1975’te çıktım. Hiç unutmam tabii botanik; 2. sınıfta görülür, Necmi (Aksoy) bilir. O zaman Faik Hoca asistandı. Doktorasını yeni yapmıştı. Kürsünün ağır toplanından tabii kürsünün başkanı Hayrettin (Kayacık) Bey vardı ama bir ağır top daha vardı. Burhan Bey ki Burhan Aytuğ ile çok iyi anlaşırız biz. O bir klasik müzik meraklısıydı. Hep bana sorardı. Ben de o sıra yeni yeni dinliyorum. Ve siyah bir Buick arabası vardı. Rahmetli ölene kadar onu kullandı. Bir Amerikan arabası, 50 model mi 55 model mi? Sözlüydü sınavlar. Önce Hayrettin Kayacık alır, ondan sonra Burhan Bey alır. En sonunda Faik Bey ile karşı karşıya kalırsınız ve masalan dolaşır. Ben en son Faik Bey’e geldim. “Sana bir şey soracağım. Sen şimdi cemiyet başkanı da oldun. Çalıştın mı?” dedi. “Hocam, bir şeyler biliyoruz.” dedim. “Dur sana kolay sorayım.” dedi. “Yapmayın hocam, çalıştım gerçekten.” dedim. Çünkü o sıra ben “Orman Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanı olmuştum ve bir siyasi kimlikle gelmiştik oraya. O güne kadar cemiyet seçimlerinde Faruk bilir gençlik; Karadenizliler, yok Kürtler... Cemiyet seçimleri bir yarış içinde geçerdi ki bizim fakülte de öyle idi. İlk defa benim başkan olduğum bir dönemde böyle devrimci bir grup kurduk. Faik hoca sordu bana “Nedir bu devrimcilik?”. “Hocam nasıl anlatacağım

sana?” dedim ama çok hoş sohbetlerimiz oluyordu. Cemiyet başkanı olduğum zaman da benim yaptığım işleri çok takdir ederdi. Çünkü kitleden kopuk cemiyet başkanlığı yapmazdık. Öğrencilerin odun ihtiyaçlarını karşıladık, zati ihtiyaçlar derlerdi o zamanlar. Bursların peşinde koşardık. Teksir yapardık. O zaman kitap yoktu. Ders notları vardı. O anlamda da Faik Hoca beni her gördüğünde “Aferin, sen iyi işler yapıyorsun.” derdi. Öyle öğrencilik yılları geçti. 1968-1969, öğrencilikle çok işimiz kalmadı. 1970’li yıllarda da iyice koptuk. Ben bir ve ikiyi atlardım. Üçten sonra malum 1971, 12 Mart... O anlamda Faik hocayı çok az gördüm. Arada bir karşılaşırdık. Botanik kürsüsünde bir işimiz olurdu. “Ne o yine benden bir şey mi isteyeceksin?” derdi. “Hocam, Burhan Bey’le görüşmeye geldim.” diyordum çünkü Burhan Bey’le sohbetimiz daha farklıydı bu anlamda. Yaşar Kemal’i getirdik bir gün. Cemiyet başkanı iken. Tabii bir yandan da bir çekince de vardı. Okulda sağ görüşlü arkadaşlar da vardı “Acaba ne yaparlar?” diye. Hatta birileri “Ya bu komünisti niye getirdiniz buraya?” dedi. Derken Yaşar abi tabii çok güzel konuştu. O akşam Faik Bey de vardı. Burhan Bey en önde oturuyordu. Hayrettin Bey de en önde oturuyordu. Tabii Yaşar abinin yanında başka olay! O, bir başladı Toroslar’dan envaiçeşit ot, ondan sonra bir suyun hikâyesini, adını unuttum şimdi yukarıdan aşağı Toroslar’dan nasıl iniyor, diye anlattı. Sonra bitti konferans “Bu adamı niye getirdiniz?” diyen sağcı arkadaşlarımız geldiler “Hocam valla tebrik ederiz seni.” dediler. “Bak dinlediniz, aklınız yerine geldi.” denmeye başlandı. Tabii Faik Bey bunları dışardan izliyordu. Çok hoş bir

şeydi. Okulla fazla ilişkim olmadı. Hapishaneye girdikten sonra çıktım. Gördü beni. Okulu bitiriyordum 1975’te, geldi beni tebrik etti. “Pekii ne yapacaksın?” dedi. “Hocam ben orman mühendisliği yapamam ama başka işlerle uğraşacağım.” dedim. “Sen yine bir şeyler yapacaksın.” dedi. Tarih Toplum Dergisini çıkanyordum. Biraz Faik hocaya hava atmak için öğrenciyken “Hocam Aznavur diye bir adam var İstanbul’un bitki florasını yazmış.” dediğimde “Ya onlar aşıldı, oğlum! Şimdi neler var!” dedi. Aznavur da tabii 1800’lerin sonunda yazmış galiba ama ben hani bilgiç olduğumu göstermek için söyledim. Yıllar sonra Faruk bu kültür gezileri başlayınca bitki florası ile ilgili aklımda bir şeyler kalmamış. “Faik Hoca var. Başka kimse olmaz. Mutlaka.” dedim. Sonra aradım evden. Bizim Melih Bey vardı. Melih Boydak’tan almıştım telefonunu. “Yahu nerden çıktın? Dedi. “Hocam Faruk Pekin var. Fest Turizm. Seni arayacak.” diye konuştuk. Ondan sonra iş başladı. Faruk anlattı zaten. Ama başka bir şey söyleyeceğim. Çok önemli. Ben 1974’te hapishaneden çıktım. Basınköy’de bir ev tuttuk. 1975-1976’ya kadar orada oturduk. Yaşar Kemallerin evi de bizim tam karşımızda idi. Tilda. İlk eşi. Kitapları İngilizce’ye çeviriyor. Tabii mükemmel bir İngilizce. Fakat arada bir beni arıyor. “Fahri bu ot ne demek?” diye soruyor. “Ne bileyim Tilda ya!” diye cevap veriyorum. En sonunda “Peki, ne yapacağım ben?” dedi. “Ben sana bir telefon numarası vereceğim. Ben konuşacağım hocayla. Sen başın sıkıştığı zaman ararsın.” dedim. Ve o iş başladı. Artık kaç sene sürdü bilmiyorum. Bütün o Yaşar abinin kitaplarında geçen Çukurova’daki bitkilerin Latinceyi v.s.’lerini ho-

cayla yaptı. Sonra Tilda bana dedi ki “O olmasaydı, ben bunları çeviremezdim.” Ve şu anda İngilizce metinlerde onların karşılığını kesinlikle Faik Bey bulmuştur, söylemiştir derim. O bakımdan gerçekten çok önemli, çok büyük bir insandı. Kendisini sevgiyle, saygıyla anıyorum.” 27 Nisan 2017, Fest Travel’da “Fotoğraf Gösterili Söyleşiler – Hocanın Ardından: Prof. Dr. Faik Yaltınk Anısına”

Prof. Dr. Gökhan (Eliçin) amcanın babamın emekliliği dolayısıyla 21-23 Eylül 1998 tarihleri arasında düzenlemiş olduğu Kasnak Meşesi ve Türkiye Florası Sempozyumu” sonrasında kaleme aldığı bilimsel makalesine ek olarak vefatından sonra Necmi (Aksoy) Bey’in bana bildirdiği “Türkiye Florası’nda Prof. Dr. Faik Yaltınk’ın Adının Verildiği Bitki Taksonları: *Campanula yaltirikii* H.Duman, Türkiye’nin Antalya Bölümü, *Centaurea yaltirikii* subsp. *yaltirikii* N.Aksoy, H.Duman & Efe, Türkiye’nin Batı Karadeniz Bölümü, *Crataegus yaltirikii* Dönmez, Türkiye’nin Hakkâri Bölümü, *Erysimum yaltirikii* Yıld., Türkiye’nin

Orta Karadeniz Bölümü, *Pyrus yaltirikii* Browicz, Türkiye’nin Yukarı Fırat Bölümü, *Quercus trojana* Webb subsp. *yaltirikii* Ziel., Petrova & D.Tomasz., Türkiye’nin Akdeniz Bölgesi, *Sorbus caucasica* Zinserl. var. *yaltirikii* Gökşin, Türkiye’nin D. Karadeniz Bölümü, *Cercis siliquastrum* L. nothosubsp. *yaltirikii* (Ponert) Govaerts, Türkiye’nin Antalya Bölümü, *Juniperus oxycedrus* f. *yaltirikiana* Meral Avcı & Ziel., Türkiye’nin Batı Karadeniz Bölümü, *Pinus nigra* Arn. subsp. *pallasiana* (Lamb.) Holmboe var. *yaltirikiana* Alptekin, Türkiye’nin Orta Karadeniz Bölümü”.

Babamın vefatından sonra yazıştığımız ERBG’den baba dostu Mark Coode, çizimlerimle ilgili ifadeleri ile beni ihyâ etmişti. “Nymph”: Su Perisi. “Dryad”: Orman Perisi. Nâzım Hikmet (*Kuvâ-yi Millîye Destanı / Yedinci Bap / Kadınlarımız*) Akşehir üstünden Afyon’a giden kağnıların meşeden tekerleklerini ne güzel de betimlemiş! Demek ki Kuvâ-yi Millîye’de atalarımızın ruhunu şad ederken çok sevdiğim meşeleri de yâd edeceğiz: “Kağnılar

yürüyordu yekpâre meşeden tekerlekleriyle”.

Orman fakültelerinde kıymetli yazar, şairlerimizin bu ve benzeri şiirleri, romanlarda geçen ağaçlar, ressamların ağaç tasvirleri, filmlere yansıyanlar okutuluyor mu bilemiyorum, ama öğrenicilere bir farkındalık yaratma konusunda faydalı olabilir görüştüneyim. “Katman Katman Süadiye”yi bu konuya da değinerek önemli bir yazarmızı örnek göstererek kaleme alıyorum.

Söyleşimizdeki sorularınıza cevap hazırlarken güzel de bir gelişme oldu, bahsetmeden geçmeyeceğim. Dekovil ile ilgili bir belgesel çalışması yapıyormuş. Babamın 1953 yılında Hilmi İşgüzar ve Ali Hikmet Küçükkoça ile birlikte yazdığı “Düzce İlçesi ve Orman İşletmesi” kitabı bu belgesel için müthiş bir kaynak olduğunu yazdı bana Sezgin Türk Hanım ve arşivimden bu konuda fotoğraf rica etti. RE Boks Arts arşivimden o döneme ait fotoğrafları, ilgili yazıları buldum. Eşim Ersin işlenmemişleri işlemeye başladı. Ülkemiz orman tarihine bir katkımız olursa ne mutlu bize.

Cumhuriyetimizin 100. yılına denk gelen bu sayınızda, Gazi Mustafa Kemal Atatürk – ki babam Prof. Dr. Faik Yaltınk Atatürk’ün baba soy ağacında damat olarak yer almaktadır – ve silah arkadaşlarının, şehit ve gazilerimizin ruhunu şad ediyorum. Hakları ödenmez bir haktır. Cumhuriyetimiz daim olsun dilerim.

Teşekkür ve Saygılarımla, Ekim 2023, İstanbul.

Duygu dolu, 100. Yıl’da gerçekleşmiş bu güzel söyleşi için Orman ve Av adına çok teşekkür ederiz.

“Daughter of *Quercus robur*” her orman yangınında ağlar.

CUMHURİYETİN 100. YILINA MEKTUP:

25.10.2002'de Postalanan ve 21 Yıl Sonra 29.10.2023'de Teslim Edilen Bir Mektup

Meral ŞAHİN - Orman Mühendisi, TOD Üyesi, merturan57sahin57@gmail.com

Öncelikle kendimi tanıtarak başlamak isterim. 17.11.1973 yılında Arhavi, Artvin'de dünyaya geldim. İlkokul, ortaokul ve lise eğitimim Arhavi'de geçti. 1991 yılında başladığım Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümünde lisans eğitimimi, 1995 yılında tamamladım. Üniversiteden mezun olduktan sonra Arhavi Orman İşletme Müdürlüğünde ve Artvin Doğa Koruma ve Milli Parklar bünyesinde yevmiyeli mühendis olarak çalıştım. 1997 yılında kendim gibi orman mühendisi olan Turan Şahin ile hayatlarımızı birleştirdik. 1998 yılında Orman Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen kadro sınavında başarılı olup, atamalarımız Sinop Orman Bölge Müdürlüğü Ayancık Orman İşletme Müdürlüğüne yapıldı. Ben Yemişli Orman İşletme Şefi, eşim Turan Şahin ise Göladağ Orman İşletme Şefi olduk.

Ayancık Orman İşletme Müdürlüğünün, orman teşkilatı için önemli bir yer ve konumda olduğunu görev yapanlar panosundaki fotoğraflara baktığımızda (2 Bakan, 5 Genel Müdür) anlamıştık. Birçok üst düzey bürokrat çıkarmış, ormancılığın okulu olarak nitelendirilen bir yerde göreve başladığımız için sevinçliydik. Ayrıca Ayancık Orman İşletme Müdürlüğünde ilk kadın orman işletme şefi olarak çalışmanın gururunu aynı zamanda da zorluklarını yaşadım. Öyle ki bazı orman köylüleri, kooperatif başkanları ve çalışanları, "Şef bey, beyefendi, şef bey hanım kızım" şeklinde hitap ettiler. Her şeyden önemlisi de bu işi kadın bir şefin yapamayacağını düşündüler. Bana daha sonra bu konuda çok yanıldıklarını kendileri söylemiştir. Uzun lafın kısıyası, zamanla köylüler de işletme çalışanları da, bu mesleği yaparken cinsiyetin önemi olmadığını, özverili çalışmanın başarı getirdiğini gördüler.

Aradan 2 yıl geçti, iki kişi başladığımız yola 3 kişi olarak devam ettik. Bu anlatacağım macera da burada başladı. Olayın kahramanı olan oğlum Mert Şahin, 12 Eylül 2000 yılında Ayancık Devlet Hastanesinde Opr. Dr. Güner Çinko ve ekibi tarafından gerçekleştirilen operasyonla dünyaya geldi. 1980 gerici askeri darbenin 20. yılına denk

gelmemesi için 11 Eylül olarak planladığımız doğum, maalesef içtiğim bir çorba nedeniyle 12 Eylülde gerçekleşti.

2002 yılında Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü (PTT) tarafından **"Cumhuriyetimiz 100. Yılına Mektup Kampanyası"** düzenlendiğini duyunca, o zaman 2 yaşında olan oğlum Mert Şahin'e mektup yazmak istedim. O yıllarda Ayancık Orman İşletme Müdürlüğünde eşim Turan Şahin'le birlikte orman işletme şefi olarak çalışıyorduk. 21 yıl sonra, bu mektubun oğlumun eline geçip geçmeyeceğinden emin olmadığım halde O'na yazmak istedim. O günkü duygularıyla, oğlumun 23 yaşındaki halini ve Ülkemizin geleceği yeri hayal ederek bu mektubu kaleme aldım.

Mert SAHİN

Yeni Başlıca Mah. 1073 Sok.
No: 7A/25

Etilmesut / ANKARA

10.09.2002

Biricik Oğlum, En değerli varlığım.

"Cumhuriyetimizin 100. Yılına Mektup" kampanyası, vesilesiyle, sana bu satırları yazıyorum, sevgili yavrum. Şu anda okadar küçükken ki, 2. yapına doldurmana 2 gün var henüz. Fakat 21 yıl sonra bu mektup sana ulaştığında kocaman bir delikanlı olacaksın yavrum. İnşallah Allah oğlunuzu bize gösterir. Babam, sen ve ben mutlu bir aile olarak hayatımızı devam ederiz.

Babam ve benim için de ilk gençliğimizsin yavrum. Senin dünyaya gelmeni okadar çok istedik ki yavrum, senle sevgililer en güzelini, evlat sevgisini tattık. Seni büyütürken de, adeta bir sanat eseri gibi seni işlemeye çalıştık. Çünkü gelecekte, vatanımıza, milletimize, vatanımıza hayırlı, dürüst, zeki, çalışkan bir evlat yetiştirmek istiyoruz. Oaha henüz çok küçükken, ama bu eğitiminiz ve yetiştirme tarzımız sen büyüyene kadar, kendi ayakların üzerinde durma kadar devam edecektir, sevgili oğlum. İnşallah sen de bütün bu kabalarımızı bayağı gösterirsin. 21 yıl sonra, inşallah Allah emir verirse, seni en baktı, iyi insan olarak daha sonra da dürüst, sevgili, çalışkan bir binye olarak yasa kârlara ulaşmış olarak görmek isterim. Seni büyütürken ki çektiğim bütün sıkıntılara karşı, bana verebileceğin en güzel hediyeler, bu olacaktır sevgili oğlum.

Fakat bütün bunları söylerken birazcık endişem de senin gizleyeceğim oğlum. Çarçurda dürüstlüğü, çalışkanlığın biraz dağın bilmediği karanlıkta değilim. Çalmanın, sırtmanın, alıçığı saymanın meşret olduğu vatanımızda inşallah siz yeni nesillere ulaşabileceğiniz için ümitlerimizdir. Şu anda hayırlı ki sevgili yavrum Mert

gibi yetkirliler emretilen, bu emrin yerini de alacakları, Atatürk'ün bize emrettiği olan Türkiye Cumhuriyeti sansura dek yapacaklarına, pırıl pırıl bir toplum meydana getireceklerine inanıyorum ya da, inşallah birisi görmek nasib olur.

Yapacağın süreç, şu bilmeni isterim ki oğlum seni orada sırada da olsa görmeyen, senden haber almadan yapayım. Bir emrin yapıldığı bir işte bu çocuğum, beni birde düşünün etmeseydim. Eğer bir kere daha varsa oğlum istersen hayata bir birinizi sevin, sevin, bir birinize destek olun ve derinlerdeki başta her bir zaman kopartmayın. Buna inşallah olursa emrinizi ve çocuklarınızı da dahil edin. Ayrıca Artvin (Arhavi) benim memleketim, SİNGİR / BİREKİ babanızın memleketi, kardeşlerinizle başınızı kopartmayın.

Sayıtlı ya da 21 yıl sonra belli oluyor da çok iyi yerlere geliyor ya da çok iyi kolları elde etmiş olabilirsin ama, şu bilmeni isterim ki öncelikle iyi bir insan olursun, eğer böyle olmazsa in ki babanın hiç bir değeri yok. Bu hiç unutra

Şu anda dirende nasının üzerinde senin fotoğrafın demektir, 1 yaşındaki halin. Gözlerin pıl pıl. Buna o kadar güzel gelişiyorsun ki oğlum, inşallah hayatın boyunca hep böyle gidersin de bizlerde bu gençlik yaşamı. Seni ilki doğduğunda ve en çok sevdiğim yerden, ilk doğduğundan beri sevdiğim her yerden, deli kalığın yarına ilk doğduğundan itibaren sevgim. Herşeyi gördüğün gibi... Seni çok seven ANNEM.

Meral ŞAHİN

Bu arada 21 yıl içerisinde hayatımızda da birçok şey oldu. Biz 10 yıl süren orman işletme şefliği görevimizi Sinop, Ayancık'ta devam ettirirken oğlumuz Mert'te bir taraftan büyüyordu. Kreş, anaokulu, ilkokul birinci sınıf derken kızımız Nehir dünyaya geldi ve kısa süre sonra da tayinimiz Sinop Orman Bölge Müdürlüğüne çıktı. Mektubumda da belirttiğim gibi inandığımız değerler çerçevesinde, bir taraftan işimizi hep titizlikle yapmaya devam ederken çocuklarımızı da gelecekte ülkemize faydalı bireyler olarak yetiştirmeye çalışıyorduk. Bunu yaparken, Cumhuriyetimizin 100. Yılına ve daha nicelerine yakışır, hep güzel şeyler hayal ediyorduk. Mert ortaokulu Sinop'ta bitirdikten sonra çok değerli öğretmenlerimizin de katkısıyla, girdiği TEOG sınavı sonucunda, Ankara'da bulunan Atatürk Lisesine (Taş Mektep) yerleşti. Bu nedenle Ankara'ya tayin olmamız gerekiyordu. Bunun için çok uğraştık ama maalesef 1 yıl çocuğumuzdan ayrı kaldık. Bu

süreci, oğlumuz Ankara'da, biz ise Sinop'ta özlem içerisinde geçirdik. Bir yılın sonunda, eşimle birlikte Orman Genel Müdürlüğüne tayin olduk.

Bizim hayatımızda bunlar olurken, ülkemizde de sekülerlikten uzaklaşan, devlet kültürünün zayıfladığı, en önemlisi de adaletin azaldığı, kurucu değerlerimizden gittikçe uzaklaşıldığı, liyakatin azaldığı, doğa, çevre ve

Cumhuriyet kazanımları olan değerlerimizin talan ve yağma edildiği neo-liberal politikalar sarmalı maalesef yaşandı. Er ya da geç bütün bunların düzeleceğine inanıyorum. Oğlum Mert 21 yıl sonra bugün Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi 4. sınıf öğrencisi. Atatürk'ün çizdiği yolda çalışkan pırl pırl bir doktor adayı. Temennim şudur ki Ülkesine ve insanlığa çok faydalı işler yapsın.

Oğlumun ve Ülkemin 21 yıl sonraki durumunu hayal ederek kaleme aldığım mektubumun ulaştırılacağı adres Ayancık/Sinop olarak yazılmış ve postaya verilmişti. Fakat tayin ile yer değişikliği yaptığımız için mektubun alıcısı Oğlum Mert Şahin'in de otomatikman ikametgâh adresi değişmiş oldu. Bu sefer mektubun ikamet adresi değişen Mert Şahin'e ulaşabilmesi için üzerinde yazılı adresin güncellemesi için PTT yetkilileri ile sözlü olarak çeşitli girişimlerde

bulundum. Aradan çok uzun yıllar geçmiş olması ve PTT'de çalışanların çoğunluğunun genç insanlar olduğu ve bu kampanyadan haberlerinin olmaması nedeniyle mektubumun akıbeti hakkında en ufak bir bilgiye bir türlü ulaşamadım. Çok üzülüyordum. Sözlü olarak yaptığım girişimlerden sonuç alamadığım için en son 29 Ekim 2023'e bir ay kala, ikamet ettiğim semtte bulunan PTT binasına gidip dilekçe ile başvurdum ve beni arayacaklarını söylediler. Nihayet o beklediğim telefon geldi. PTT yetkilisi "mektubun Ankara'da olduğunu ve adres değişikliği bilgisinin güncellendiğini" söyledi, çok mutlu olmuştum. Oğlum öğrenci evinde kaldığı için mektup 26 Ekim 2023 akşamı, iş çıkışı posta kutumuzdaydı. Gözlerime inanmadım, fotoğrafını çekip oğluma gönderdim. Oğ-

lum Mert'de, çok duygulandığını, mektubu saklamamızı ve 29 Ekim 2023 Cumhuriyet Bayramında okuyacağını söyledi.

Oğlum Mert 29 Ekim 2023 Cumhuriyet Bayramı günü, 21 yıl öncesinden "Cumhuriyetin 100. Yılı"nda okunmak üzere kendisine gelen mektubu heyecanla açtı. Ben, babası ve kız kardeşinin yanında sesli olarak okudu. Böyle önemli bir günde çok duygulandık. Cumhuriyetimizin 100. Yılına kavuşmanın sevincini, gururunu yaşadık. Benim gözümde iki damla yaş, oğlumun yüzünde çok mutlu bir ifade vardı. Bana sarılarak teşekkür etti. "Mektubu ömür boyu saklayacağını ve sonraki yaşamında anlatabileceği önemli bir olay ve anı olarak kalacağını" ifade etti. Oğlum Mert'in cumhuriyetin ışığında tüm hayallerine ve hedeflerine ulaşmasını dilerim.

Bizim bu duyguları ve sevinci yaşamamıza vesile olan ve bu mektubu tam zamanında sahibine ulaştıran Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğüne (PTT) ve tüm kurum çalışanlarına, bu anının yayınlanmasını sağlayan Türkiye Ormancılar Derneğine teşekkürlerimi borç bilirim. Saygılarımla...

ORMAN TEKNİKERLERİ GELENEKSEL BULUŞMASI BU YIL BOLU'DA GERÇEKLEŞTİ

Tarık Barbaros Pilevne – Orman Teknikeri, TOD Sanat Kurulu Üyesi

Bu yıl on altıncısı gerçekleşen Orman Teknikerleri geleneksel buluşması 22-25 Eylül tarihleri arasında Bolu Termal Otelde yapıldı. 22 Eylül günü 180 katılımla başlayan otel girişi, 25 Eylül 2023 akşamı düzenlenen ve sunuculuğunu Ali Genek'in yaptığı gala gecesinde 200 rakamına ulaştı. En genci 70 yaş civarında olan Orman Teknikerleri, eş ve yakınları ile doyumsuz sevgi yumakları oluşturup, kardeşlik duygularını pekiştirerek, üç gün birlikte oldu, dostluklar ve anılar biriktirdi.

23 Eylül Cumartesi günü Safranbolu ile başlayan gezi etkinlikleri, Gölcük – Abant ve 24 Eylül

Pazar günü Yedigöller gezileri ile devam etti. Hava koşullarının da uygun seyrettiği bu günlerde yörelerin doğal güzelliklerinin seyrine varıldı, sosyal-kültürel ve mesleki değerlerimizle ilgili bilgiler güncellendi.

Yusuf Bozkurt ve Sami Ünal koordinatörlüğünde gerçekleşen toplantının onur konukları, Orman Teknikerlerinin eğitiminde ve gelişmesinde önemli rolü olan, Düzce Orman Tekniker Okulu Müdürü Cemal Dolay'ın kızı Nur Dolay ve eşi Jean Louis idi.

Tarık Barbaros Pilevne tarafından yayına hazırlanan ve öğ-

rencilerinin babası hakkındaki görüş ve düşüncelerini içeren bir anı kitapçığı, kırmızı beyaz kasımpatılardan oluşan çiçekler eşliğinde son mezunlardan Nevzat Ceylan ve ilk mezunlardan Metin Dutkuner tarafından sahnedeki Nur Dolay'a sunuldu.

Gecede, bir sonraki Orman Teknikerleri toplantısının İzmir – Çeşme'de gerçekleşmesi ilke kararı alındı. Sağlık ve esenlik dilekleriyle tekrar buluşmak üzere vedalaşıldı...

BOZKIRIN HAYKIRIŞI !

Dr. Nurettin ELBİR - TeftiŐ Kurulu Başkanı (Emekli),
nurettin.elbir@gmail.com

Uluslararası Türk Kùltürü Teşkilatı (TÜRKSÖY), Kazakistan'ın Ankara Büyükelçiliği ve Avrasya Yazarlar Birliği iş birliğinde; Kazakistan'ın büyük yazarlarından Rahmetolla Rayımkulov doğumunun 110. yıl dönümünde anılarak, Kazakça'dan Türkçe'ye tercüme edilen "Yeşil Tepe" adlı kitabının tanıtımı yapıldı.

Kitapta, Sovyet Rusya idaresi zamanında Kazak köylüsünün, Kazak bozkırlarındaki yaşamı, kolhozlar (köylü birlikleri), tarım, kooperatif ve eğitim çalışmaları anlatılmakta. Kitapta uçsuz bucaksız, kurak, kıraç Kazakistan bozkırındaki yeŐile özlemin yanında, bozkırın ağaca hasretlik haykırışı vurgulanarak "Atandan mal kalacağına, ağaç kalsın!" Kazak atasözü sık sık yinelenmekte ve ormanın yaşamın ana unsuru olduğu, halk dili ve deyiŐleriyle anlatılmaktadır.

Yeşil denilince, ilk önce ormanın akla geldiği gerçeği yanında Anadolumuzda; 1950-1960'lı yıllarda, kırsal bölgelerdeki ırmağ kıyıları ve sulak alanlarda, orman mühendislerinin öncülüğünde köy ve kasabalarda yapılan kavak ormanı ağaçlandırmalarının bir seferberliğe dönüştüğünü anımsıyorum.

Kazak atasözünün; bizim de atasözümüz olması için Türkiye Ormancılar Derneği desteği ile, Türkiye'mizde Cumhuriyetimizin yüzüncü yılı ormanları

kurulması seferberliğinin baŐlatılması, bu yönde köylüleri, STK'lar ve tüm kamu kurumlarıyla iŐbirliđi yapılarak, söz konusu seferberliğin, vatandaşlarımızın katılımı ile gerçekleştirilebileceği arzu ve kanısındayım.

Son söz;

ATANDAN MAL KALACAĞINA,
AĞAÇ KALSIN.

Vefat Eden Üyelerimiz

Erhan GENÇ*
Kırklareli – 1945
İ.Ü. Orman Fak. – 1967
İstanbul – 28.08.2023

Ahmet Arif AKDOĞAN*
Malatya – 1956
İ.Ü. Orman Fak. – 1981
Isparta – 14.08.2023

Ali NACAR**
Andırın – 1946
Düzce Tekniker Okulu – 1971
24.12.2022

Mehmet Yener DENİZ
Tirebolu – 1948
İ.Ü. Orman Fak. – 1974
Giresun – 25.09.2023

Ercüment ÜNAL
Göle – 1963
İ.Ü. Orman Fak. – 1984
İstanbul – 26.10.2023

Sonsuzluğa uğurladığımız üyelerimize Tanrı'dan rahmet, yakınlarına ve meslek kamuoyumuza başsağlığı dileriz.

* Fotoğraflı olarak yeniden yayınlıyoruz.

** Merhum üyemizin vefat haberi gözden kaçtığı için bu sayıda basılmıştır.

KÖR DİLENCİ*

Bana öyle bakma delikanlı
ben de senin gibiydim bir zamanlar
deniz yeşili gözlerim vardı
ve sarışınların en güzeli
evet en güzeliydi sevdiğim...

Öyle bakma, öyle bakma yavrucum
ben doğuştan kör değildim
bundan yirmi yıl öncesi
bir bahar sabahı kapandı gözlerim...
bu kuşlar, bu ağaçlar, bir de sevgi dolu insanlar
beni unutmadılar, sağolsunlar.

Şimdi elimdeki değnektir en büyük dostum
bak, üzerinde çizgi çizgidir pembeli anılarım.

...

Uğur AKICIER**

*Akicier, U., 1968. Sağanaktaki Aç Çocuk (Gariban Ömer). Ogun Kardeşler Matbaası, Ankara, s:8.

**1946 yılında Elazığ ili Maden ilçesinde doğan Uğur Akicier, 1965 yılında Düzce Orman Tekniker Okulundan mezun oldu. Orman Genel Müdürlüğünde çalıştı. 1972-1973 yıllarında Orman ve Av dergisinde yazı işleri müdürü olarak görev aldı. 12 Eylül darbesi öncesi kapatılan Tüm Teknik Elemanlar Derneği (TÜTED) üyesi olan Teknik Ormancılar Derneğinin genel başkanlığını yaptı. Orman teknikerlerinin temel haklardan faydalanabilmeleri için sivil toplum kuruluşlarında aktif olarak çalışmalara katılan Akicier, 2000 yılında aramızdan ayrıldı.

Şiirleri Orman ve Av, Orman Mühendisliği dergilerinde yer alan Akicier'in, 1968 yılında yayımlanan Sağanaktaki Aç Çocuk (Gariban Ömer) adlı bir şiir kitabı bulunmaktadır.

TOD - Türkiye Ormancılar Derneği

Cumhuriyet Mah. Tuna Cad. No:5/8
06420 Kızılay / Çankaya / Ankara
T. 0.312 433 84 13 **F.** 0 312 433 26 64

www.ormancilardernegi.org

Türkiye Ormancılar Derneği

@ormancilarderne

turkiyeormancilardernegi

Üyelik Aidatları İçin

Türkiye Ormancılar Derneği
Ziraat Bankası - Yenişehir Şubesi
Şube Kodu 471

IBAN TR25 0001 0004 7139 7751 3950 02 (TL)

Hesaplanmıza yaptığınız
üyelik aidatı ve diğer ödemeleriniz için
Türkiye'nin tüm Ziraat Bankası
şubelerinden kesinlikle
herhangi bir masraf alınmayacaktır.

Derneğimizin yıllık üyelik aidatı 60 TL'dir